

ZALAEGERSZEG MEGYEI JOGÚ VÁROS POLGÁRMESTERÉTŐL

☒ 8901 Zalaegerszeg, Kossuth L. u. 17-19. ☎ 92/502-100, fax: 92/311-474
E-mail: mayor@zalaegerszeg.hu

..... napirendi pont

ELŐTERJESZTÉS

Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Közgyűlése
2019. június 12-i ülésére

Tárgy:

Beszámoló a Hevesi Sándor Színház és a Griff Bábszínház
tevékenységéről és az intézmények ellenőrzésének
megállapításairól

Előterjesztő:

Balaicz Zoltán polgármester

Készítette:

Hevesi Sándor Színház
dr. Besenczi Árpád igazgató
Griff Bábszínház
Szűcs István igazgató
Ellenőrzési Osztály
Baginé Hegyi Éva osztályvezető
Humánigazgatási Osztály
Horváth Gábor közművelődési szakreferens

Tárgyalta:

Oktatási, Kulturális, Ifjúsági és Sport Bizottság
Gazdasági Bizottság
Pénzügyi Bizottság

Törvényességi, tartalmi és formai szempontból ellenőrizte:

Önkormányzati Osztály

Tisztelt Közgyűlés!

Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Közgyűlése 221/2018. (XII.13.) sz. határozatával döntött arról, hogy 2019. június 13-i ülésén tárgyalja a Hevesi Sándor Színház és a Griff Bábszínház tevékenységéről és az intézmények belső ellenőrzésének megállapításairól szóló előterjesztést.

A fentiek alapján az intézményvezetők az igazgatói ciklus idejére vonatkozóan elkészítették a beszámolókat, kitérve a főbb gazdasági mutatókra, a nézőszám, a bérletesek és a bevételek alakulására továbbá az elért szakmai eredményekre.

Az Ellenőrzési Osztály elvégezte a két intézmény ellenőrzését a szabályozottság, szabályszerűség és gazdaságosság szempontjainak figyelembe vételével, hogy megállapítsa, megfelelően működnek-e az irányítási, végrehajtási, pénzügyi, beszámolási és ellenőrzési rendszerek.

Az intézményi beszámolókat és az ellenőrzés megállapításait az előterjesztés melléklete tartalmazza.

Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Közgyűlése Oktatási, Kulturális, Ifjúsági és Sport Bizottsága 65/2019 sz. határozatával egyhangúlag – 16 igen szavazattal – a beszámolót tudomásul vette.

A Gazdasági Bizottság az előterjesztést 85/2019. számú határozatával 10 igen, egyhangú szavazattal támogatta.

A Pénzügyi Bizottság az előterjesztést 43/2019. számú határozatával 7 igen, egyhangú szavazással közgyűlési tárgyalásra alkalmasnak tartja.

Kérem a Tisztelt Közgyűlést, hogy a beszámolót szíveskedjen elfogadni!

Zalaegerszeg, 2019. június 6.

Balicz Zoltán
polgármester

BESZÁMOLÓ

A HEVESI SÁNDOR SZÍNHÁZ TEVÉKENYSÉGÉRŐL

A 2015-2019-IG TARTÓ CIKLUSBAN

Tartalomjegyzék

I.	BEVEZETÉS	2
II.	AZ ELMÚLT NÉGY ÉV TEVÉKENYSÉGÉNEK BEMUTATÁSA	3
1.	A szakmai tevékenység értékelése	3
2.	Műfaji sokszínűség, magas művészi színvonal	5
3.	Tantermi Deszka	6
4.	Intézményi kapcsolatok és PR tevékenység	8
5.	Események, fesztiválok, díjak, vendégművészek	10
III.	A SZÍNHÁZ GAZDASÁGI HELYZETÉNEK ÉRTÉKELÉSE	13
1.	Támogatások az eredeti előirányzat szerint	13
2.	Előadás és nézőszám alakulása	13
3.	Bevételek – előadás- és nézőszám alakulása	13
4.	Kiadások – előadás- és nézőszám alakulása	15
5.	Felújítások, fejlesztések	18
6.	Következtetések	19

I. BEVEZETÉS

A Hevesi Sándor Színházat 2010. február 1-je óta vezetem, immáron második ciklusomat töltöm az igazgatói poszton. Az elmúlt kilenc év alatt folyamatosan érdekelt a színház komplexitása, a színházi struktúra minél teljesebb megismerése, valamint az, hogyan lehetne itt Zalaegerszegen a legszélesebb nézői igényeket is kielégíteni. Azóta is próbálom értelmezni és megtalálni a Hevesi Sándor Színház helyét és szerepét a megye és az ország kulturális életében, valamint erősíteni azt a törekvést, hogy a színház legyen a kultúra 'zászlóshajója' itt Zalában. Embert próbáló, komplex feladatról van szó, amihez rengeteg erő, türelem, empátia szükséges. Hiszen ne feledjük, a színház nem hétköznapi munkahely, itt érzékeny művészek dolgoznak, ők hozzák létre az előadásokat, ők viszik vásárra a bőrüket, ezért különleges figyelem szükséges a velük való bánásmódhoz.

A színház csoda és misztérium egyben, ezt - mint színházigazgató, rendező és színész - folyamatosan tapasztaltam az elmúlt kilenc évben. Ennek a misztériumnak a lényege, a titka az együtt lélegzés, amikor a Néző és a Színpad találkozik. Ahogy Bodrogi Gyula, a Nemzet Színésze mondta: „A néző zseni!”. Számomra ez azt jelenti, hogy a Néző a lábával, a részvételével szavaz, azzal, hogy jegyet, bérletet vásárol, ünneplőbe öltözteti testét és lelkét, megtiszteli a színházat és önmagát, hogy részese legyen a katarzishoz. Sírjon vagy nevésszen, tapsoljon, véleményt formáljon, vagy éppen kérdéseket tegyen fel magának és környezetének a látott előadások kapcsán. Márai Sándor írja: „A nézőtér csecsemők ülnek, akik várják a cuclit: a katarzist.” Ez a gyermeki áhítat és kíváncsiság az, ami a nézőt be kell, hogy vonzza időről időre a színházba. Hiszen a színház egyszersmind a kíváncsiság terepe is, ahova azért ülnek be különböző kultúrájú, műveltségű emberek, hogy itt levetkőzzék magukról ezeket a besorolásokat, s egy közös érdeklődés kapcsán hallgassák és értsék meg a történeteket. Ezután pedig mindenki saját maga értelmezi és összegezi a látottakat, és alakít ki véleményt az előadásokról. Így a színház mindig állásfoglalásra kényszerít, s akkor működik igazán, amíg ez a kíváncsiság fenntartható. Az elmúlt két pályázati ciklus úgy jellemezhető, hogy az első öt év az útkeresés, a második ciklus pedig a kiteljesedés időszaka volt. **A folyamatosan növekvő nézőszám, a jegybevétel emelkedése, az elmúlt öt (illetve kilenc) év szakmai- és közönség sikerei, a társulat által kapott díjak és elismerések mind-mind azt mutatják, hogy a Hevesi Sándor Színház sikeres és jól működő teátrum, és a legfontosabb, hogy szeretik a Nézők.** Természetesen, nekik csináljuk a színházat, nem pedig a kritikusoknak, hiszen a színház egyetlen fokmérője a siker. Nyugodtan kijelenthető, hogy a Hevesi Sándor Színház egy szerethető és sikeres népszínház, amely célt már 2010-ben is megfogalmaztam.

„Magyar vagyok! Lelkem, érzésem örökséget kapott, melyet nem dobok el: a világot nem szegényíteni kell, hanem gazdagítani!” (Babits Mihály)

A következő fejezetekben szeretném bemutatni az elmúlt négy év eredményeit szakmai és gazdasági szempontok alapján.

Fesztiváljáról. Ekkor Balogh Tamás színművész kapta meg a Legjobb férfi alakítás díját a Caligula helytartója című darabban nyújtott teljesítményéért. Emellett több kollégánk is elismerésben és díjban részesült az elmúlt négy évben (lásd. II. fejezet 5. pont).

Természetesen folyamatosan játszunk előadásokat a székhelyen kívül is, hiszen feladatunk elvinni a kultúrát más településekre is. Szoros kapcsolat alakult ki az évek során a keszthelyi Balaton Színházzal, a nagykanizsai Hevesi Sándor Művelődési Központtal, a lendvai színházzal Szlovéniában, ahová általában nagyszínpadi produkciókat viszünk el. A Tantermi Deszka előadások pedig még több helyre jutottak el, lévén kevés szereplős és könnyebben utaztatható előadásokról van szó. Csak néhány helyszín, ahová a Tantermi Deszka előadások eljutottak a teljesség igénye nélkül: Budapest, Szentgotthárd, Sárvár, Körmend, Debrecen, Arad, Szabadka, Gödöllő, Bergen (Norvégia). Rendszeresen részt veszünk a pécsi Családi Fesztiválon, a debreceni Deszka-fesztiválon, de szerepeltünk a Pesti Vigadóban az MMA „Szó-szín-kép”-sorozatában is. 2017 februárjában bemutattunk egy rendhagyó produkciót, ami a Zala Megyei Rendőrkapitánysággal közös bűnmegelőzési projekt keretében valósult meg. Verebes István Jászai Mari-díjas színész-rendezőt kértem fel, hogy írjon egy kevés szereplős, könnyen utaztatható darabot, aminek témája az időskorúak áldozattá válása. Ez az előadás, ami a Vigyázat, csaló! címet kapta már jelentős sikereket tudhat magáénak, és nem csak a megyében, hanem Budapesten, valamint a kelet-magyarországi régióban is többször eljátszottuk. Ez az előadás jól példázza, hogy a színháznak közérdekű szerepvállalása is van, és sajátos eszközeivel reflektálnia kell bizonyos társadalmi problémákra.

Az elmúlt négy évben folyamatosan dolgoztak a teátrumban országosan is elismert színészek, rendezők, tervezők és koreográfusok. Csak néhány név a 2015. február elseje utáni időszakból: Böhm György (Nádasdy-díjas és Jászai Mari-díjas rendező), Nagy Viktor (Jászai-díjas rendező), Szerednyei Béla (Jászai-díjas, Érdemes művész), Verebes István (Jászai-díjas rendező), Ladányi Andrea (Harangozó-díjas koreográfus, Érdemes művész), Halasi Imre (Jászai-díjas, Érdemes művész, Örökös tag), Lukács Andor (Kossuth-díjas, Érdemes művész), Gergye Krisztián (Harangozó-díjas koreográfus), Csiszár Imre (Kossuth-díjas, Kiváló és Érdemes művész, Jászai-díjas rendező).

A nálunk dolgozó vendégek mindig nagy elismeréssel beszélnek a társulat munkájáról, megemlítve, hogy fantasztikus színészcsapattal és professzionális, a színháznak mindent alárendelő műszaki gárdával rendelkezik a Hevesi Sándor Színház. A színház műszaki állapota és a nem túl erős anyagi kondíciók bizony sokszor rákényszerítik a műszaki és művészi kollektívát, hogy leleménnyel, alázattal, pozitív hozzáállással segítse magát át a nehéz helyzeteken vagy az éppen megoldhatatlannak tűnő feladatokon. Társulatunk színművészei rendszeresen vendégszerepelnek más színházakban (Bot Gábor, Kovács Olga, Farkas Gergő, Baj László, Besenczi Árpád), amely szintén bizonyítja a színház szakmai elismertségét.

2. Műfaji sokszínűség, magas művészi színvonal

Mint ahogyan tettük folyamatosan a 2015 február elsejét megelőző öt évben, a második igazgatói ciklusom megkezdése után is próbálunk számtalan műfajt bemutatni a színpadon. Nehéz feladat megtalálni a helyes arányt a nagyszínpadi bemutatók kapcsán, hiszen tekintettel kell lennünk a nézők sokszínűsége és rétegzettségére mellett, az anyagi és műszaki paraméterekre is. **Természetesen nem lehet más célunk, mint hogy széles műfaji skálán mozogjon a színház műsorterve.** Kétségtelen, ha a könnyebb utat választjuk, ti. hogy csak szórakoztató, zenés produkciókat mutatunk be, az több bevételt, magasabb nézőszámot jelent. De nem felejthetjük el, hogy mint a megye egyetlen kőszínháza, a szórakoztatás mellett több és árnyaltabb a feladatunk. Ezért kell, hogy a műsortervbe illesszünk klasszikus vagy

éppen kortárs darabokat, és hogy színpadra állítsunk komolyabb, a gondolkodást indukáló darabokat is. Lehetőség szerint olyan darabokat is színre kell vinnünk, amik esetleg kérdésfeltevéseket vagy gondolatokat csikarnak ki a nézőkből. Törekedni kell, hogy a produkciók minél mélyebben érintsék meg a publikumot, főleg a fiatalabb generációkat, mert ne feledjük, ők lesznek a jövő bérletes nézői. Ebben a felgyorsult világban, amikor egyre kevesebbet olvasnak a fiatalok (sajnos a felnőttek is!), nehéz olyan produkciót létrehozni a színpad adta keretek között, ami leköti, érdekli, esetleg szórakoztatja, vagy éppen gondolkodásra készíti őket. Mindezek fényében megpróbáltunk az elmúlt öt évben is sokféle műfajú és témájú darabot bemutatni.

Műsorra tűztünk klasszikus világirodalmi színműveket (Kean, a színész, Szecsúáni jólélek, Makrancos hölgy, Az ügynök halála, Windsori víg nők), klasszikus magyar darabokat (Csalóka szivárvány, Szent Péter esernyője, Tanár úr, kérem!, Liliom, Az ötödik pecsét), külföldi kortárs vígjátékot és bohózatot (A miniszter félrelép, Balfácánt vacsorára, Család ellen nincs orvosság, Bérgyilkos a barátom), külföldi és magyar musicalt (A kölyök, Doctor Herz, A dzsungel könyve, Evita, Képzelt riport egy amerikai popfesztiválról, Isten pénze), zenés vígjátékot és operettet (Csókos asszony, Én és a kisöcsém), kortárs magyar drámát (Közellenség, A hullám, Caligula helytartója, A vihar kapujában, Abigél), kortárs magyar szerzők ősbemutatóját (Az anyu én vagyok, Nekünk nyolc?!), (Az üveganya). Az iménti felsorolásból is látható, hogy igyekszünk szinte minden nézői réteget megszólítani a kisiskolásoktól kezdve a nyugdíjasokig. **Egyfajta „nemzeti színházként” kell funkcionálnunk, hiszen - mint többször hangoztattam - mi vagyunk az egyetlen állandó társulattal rendelkező kőszínház a megyében.**

A nézők nem pártoltak el tőlünk az elmúlt években, hanem továbbra is jönnek és néznek bennünket, ahogy ezt a statisztikai adatok is mutatják, és az előadások tetszési indexe is pozitív természetű, ami további inspirációt adhat a megkezdett munkához.

Néhány előadásunkat alternatív játszóhelyeken mutattuk be a stúdiószínpad hiányában. Ilyen helyszín volt az Ady Endre utcában lévő Lakásszínház. Itt több nagyszerű, a közönségnek és a kritikának is tetsző előadás született (Prah, Szeretik a banánt, elvtársak?, Olivetti, Asszony a fronton). A lakásszínházi kezdeményezésünk időközben megszűnt, ugyanis a tulaj a lakást értékesítette.

A jövőben továbbra is arra kell törekednünk, hogy minél szélesebb műfaji merítést tartalmazzon a színház kínálata, de nem szabad elfelejtenünk, hogy a közeljövőben megvalósuló rekonstrukció miatt nem lesz egyszerű a színház műsortervének összeállítása.

3. Tantermi Deszka

A Tantermi Deszka elnevezésű ifjúsági programunk immár 8 éves hagyománnyal bír a Hevesi Sándor Színház történetében, annak arculatában meghatározó szerepet tölt be. A program keretein belül "házhoz megyünk": osztályterekben valósítunk meg TIE (Theatre In Education), vagyis színházi nevelési előadásokat. Felső általános iskolás kortól egészen a végzős gimnazistákig kínálunk életkori sajátosságuknak megfelelő programokat, a területen világszerte elismert szakemberek (InSite Drama) bevonásával.

Mindez azért is fontos számunkra, mert a zalai megyeszékhelyen Ruszt József színházalapító legendás "beavató" előadásai máig éreztetik jótékony hatásukat a tudatos közönségnevelés területén.

A Tantermi Deszka programjai elsődlegesen a köznevelésben érintettek számára készülnek, egy-egy külön erre a célra létrehozott színházi előadás köré épülnek, pedagógiai céllal bírnak, a résztvevő osztályok a program során annak menetét érdemben befolyásoló, vagy az abban történetekre érdemben reflektáló, nyílt interakciókban vesznek részt. Programjaink tehát előre meghatározott korosztályt

megszólító témával, emberi, társadalmi problémákkal foglalkoznak oly módon, hogy az alkotók megtalálják azt a fókuszkérdést, melynek segítségével a célcsoport kapcsolódni tud az előadáshoz. Az előadás előtt, közben és után megvalósuló nyílt interakciók kiegészítik, folytatják a történetet, mélyítik, szélesítik a téma megértését, ám elsődleges céljuk, hogy egy adott problémával kapcsolatban változást idézzenek elő annak mélyebb, árnyaltabb megértésével. Használjuk a drámapedagógia, a színház, a bábszínház, a dramaturgia, az előadáselemzés stratégiáit, élve az újraírás és az újrajátszás lehetőségeivel.

A Tantermi Deszka eddigi tevékenységének összefoglalása:

Verona, 1301

Műfaj (forma alapján): osztálytermi komplex színházi nevelési előadás (TIE)

Műfaj (pedagógiai cél alapján): emberi/társadalmi kérdéseket felvető

Központi téma: egyén és társadalom

Központi kérdés: Hogyan befolyásolják a felnőttek érdekei a fiatalok életét? Hogyan ismerhetik fel ezeket a fiatalok?

Peter

Műfaj (forma alapján): osztálytermi komplex színházi nevelési előadás (TIE)

Műfaj (pedagógiai cél alapján): emberi/társadalmi kérdéseket felvető

Központi téma: az „Éngeneráció” (Y és Z) bizonytalan jövő képe, kapunyitási pánik, Pán Péter-szindróma

Központi kérdés: Mi akadályoz abban, hogy meghatározzam, hogy mi a dolgom a világban?

Semmi

Műfaj (forma alapján): osztálytermi komplex színházi nevelési előadás (TIE)

Műfaj (pedagógiai cél alapján): emberi/társadalmi kérdéseket felvető

Központi kérdés: Mit jelent „valakinek” lenni?

Cyber Cyrano

Műfaj (forma alapján): osztálytermi komplex színházi nevelési előadás (TIE)

Műfaj (pedagógiai cél alapján): emberi/társadalmi kérdéseket felvető

Központi téma: online és offline maszkok, manipuláció

Központi kérdés: Milyen „maszkjaim” vannak, mire használom őket? Ezek hogyan használnak engem? Hogyan hatnak vissza rám? Van-e kontrollom felettük?

Kebab

Műfaj (forma alapján): színház feldolgozó foglalkozással

Műfaj (pedagógiai cél alapján): emberi/társadalmi kérdéseket felvető

Központi téma: fiatalok külföldre költözésének okai – társadalmi és egyéni felelősségvállalás

Központi kérdés: Mennyiben vagyok felelős saját kiszolgáltatottságomért?

Csak Rómeó és Júlia...

Műfaj (forma alapján): interaktív osztályteremszínház felkészítő és feldolgozó foglalkozással

Műfaj (pedagógiai cél alapján): emberi/társadalmi kérdéseket felvető

Központi téma: Hogyan befolyásolja a felnőttek világa a fiatalok életét?

Központi kérdés: Milyen az a közösség, ami két szerelmezt öngyilkosságba hajszol?

Azon színházi nevelési programok esetében, amelyeket egyaránt ajánlunk általános iskola felső tagozatosai, illetve középiskolások számára (Csak Rómeó és Júlia...; Cyber Cyrano), többféle foglalkozást dolgoztunk ki, figyelembe véve a különböző korosztályok igényeit.

A Verona 1301, a Semmi és a Peter című osztálytermi színházi nevelési előadást állandó tanácsadóinkkal, az InSite Drama szakembereivel (Bethlenfalvy Ádám és Cziboly Ádám) közösen hoztuk létre. A programokban közreműködő alkotókat, munkatársakat (foglalkozásvezetők, színészek, rendező, dramaturg, asszisztensek) pályázati forrásokból évről-évre továbbképezték az inSite Drama szakemberei.

Az elmúlt években több mint 450 színházi nevelési programot valósítottunk meg. Előadásainkon és foglalkozásainkon kb. 17 000 fiatal vett részt.

A Tantermi Deszka előadásaival számos rangos fesztiválon és szakmai találkozón vettünk részt:

A SEMMI előadásunk meghívást kapott a Deszka Fesztiválra, a Fórum'15-re (komplex színházi nevelési előadások szakmai találkozója), a POSZT OFF-ra, illetve a kaposvári ASSITEJ Nemzetközi Gyermekek- és Ifjúsági Biennáléra, melyre két évvel később a VERONA, 1301 is meghívást nyert. A PETERrel bemutakoztunk a Fórum'16-on, valamint a Marczibányi téri Gyermekek- és Ifjúsági Színházi Szemlén, meghívást kaptunk a Deszka Fesztiválra, illetve az előadás a norvégiai Bergenbe utazott. A KEBAB négyszer kapott meghívást a budapesti Katona József Színházba, ill. az előadást beválogatták a Thealter Fesztiválra, valamint egy-egy alkalommal előadtuk az Aradi Kamaraszínházban és a szabadkai Kosztolányi Dezső Színházban. A Csak Rómeó és Júlia... programmal részt vettünk a 2012-es POSZT OFF-programjában.

A fentiekből látható tehát, hogy a Tantermi Deszka az elmúlt években az ország egyik meghatározó színházi nevelési műhelyévé nőtte ki magát.

A 2018/19-es évadtól Mihály Pétert kértem fel programvezetőnek, hisz Péter folyamatosan testközelből, "terepen" szerzett tapasztalatokat, emellett 9 éve sikeresen vezeti a Nagykanizsai Piarista Gimnázium Drámatagozatát, a 2018/19-es tanévtől általános iskolásokat is tanít a Körtánc AMI kötelékein belül, illetve a színházban több ízben bizonyított már rendezőként is.

Őszintén hiszem, hogy Péter elkötelezettsége a terület felé, garanciát jelenthet a következő években is a Tantermi Deszka színvonalas, értékteremtő munkásságának folytatására.

Hisz továbbra is rendkívül fontosnak tartom, hogy a fiatalok a nagyszínpadi előadásokon túl intimebb, testközelibb helyzetekben, ne csupán nézőként, hanem résztvevőként is találkozhassanak a színházzal, s az őket leginkább érintő kérdésekkel, így megtapasztalhassák, hogy a színház által minőségi válaszokat kaphatnak az élet nagy kérdéseire.

4. Intézményi kapcsolatok és PR tevékenység

A Hevesi Sándor Színház nem elefántcsonttoronyként működik a megyében illetve a megyeszékhelyen. **Számos helyi művészeti, közoktatási, közművelődési és társadalmi szervezettel tartunk fent rendszeres kapcsolatot.**

A **Tantermi Deszka-sorozat** előadásait gimnáziumokban, szakközépiskolákban vagy éppen általános iskolákban tartjuk, így az intézményekkel már csak a szervezés miatt is – igen szoros egyeztetés zajlik. A színházi nevelési program előkészítésekor elengedhetetlen a tanárokkal való előzetes szakmai egyeztetés. Ennek vezetője és egyszemélyi felelőse Mihály Péter színművész (a Tantermi Deszka-programról az előző alponban olvashattak).

A **Kvartélyház Szabadtéri Színház** szintén állandó partnerünk. A társulat tagjai nyaranta szerepelnek a Kvartélyház szabadtéri produkcióiban, ezzel is erősítve a két intézmény kapcsolatát.

A **Színházbarátok Köre**, amely szinte egyidős a Hevesi Sándor Színházzal, rendszeresen tart közönségtalálkozókat az egyes produkciók főszereplőivel, rendezőivel.

A **fenntartó önkormányzat** évente több alkalommal is a színházban szervezi meg a helyi művészeti együttesek fellépéseit, amelynek örömmel adunk otthont. Így például a Zala Táncegyüttes már egész napos műsort ad az érdeklődőknek, kezdve a legkisebektől, egészen a felnőtt tánc csoportokig. Ugyanígy évente megrendezi gálaestjét az Albatrosz Táncegyüttes és a Gála Társastánc Klub.

Tudvalévő, hogy a színház épületében dolgozik és működik a **Griff Bábszínház** a házi színpadon. A két intézmény között folyamatos az átjárás és a kooperáció a lehetőségek adta területeken. Több színművész is játszott, ill. rendezett a Bábszínházban (Czegő Teréz, Mihály Péter, Ecsedi Erzsébet). A Bábszínház több

produkciója a Nagyszínpadon kapott helyet, míg a Hevesi Sándor Színház stúdiószínpadi előadásai a Griff Bábszínházban leltek otthonra (A vihar kapujában, Vaknyugat). A Griff Bábszínháznak időnként szüksége van műszaki eszközökre vagy kellékekre, ezen alkalmakkor a Hevesi Sándor Színház rendelkezésre bocsátja ezeket. Korrekt, kollegiális viszonyról van szó a két intézmény között, s mivel a jövőben valószínű, hogy prolongálva lesz az együttélés, ezentúl is konstruktívan működtetnünk kell ezt a szomszédi viszonyt.

A **színház nézőtéri előcsarnokában** folyamatosan **kiállítások** tekinthetők meg a legkülönbébb műfajokban. Évek óta hagyományosan itt rendezik meg a Zalai Sajtófotó kiállítást, de ugyanitt kapnak otthont más művészeti ágak kiállításai is (grafika, festészet, bélyeg, stb.). Új kezdeményezés, hogy a ruhatári előcsarnokban a színház dolgozóinak a munkáiból nyitottunk kiállítást. A színház 35. születésnapja előtt tisztelegve a Nézők így láthatták Mészáros Tibor, a Műhelyház vezetőjének díszletterveit, Szőke Julianna jelmeztár vezető jelmezterveit, Czegő Teréz színművésznő székely varrottasait és Tóth Zoltán, a Műhelyház díszletfestőjének alkotásait is.

Korrekt a viszonyunk a **helyi írott és elektronikus sajtóval** is. Bemutatóinkról rendszeresen tudósít a Zalai Hírlap, a zaol.hu, a Zalaegerszeg újság, a Zalaegerszegi Városi Televízió és a helyi kereskedelmi rádió (Egerszeg Rádió).

A színházi háttérszakma képviselőiről egyedi sorozatot indított a Zalai Hírlap, közelebb hozva a nézőkhöz (olvasókhöz) azokat a munkatársainkat, akik nem a reflektorfényben dolgoznak, viszont nélkülük nem jöhetnének létre a színpadi produkciók.

Az m5 tematikus tévécsatorna több előadásunkat is rögzítette, melyeket sugároztak is az elmúlt évek során (Közellenség, Szent Péter esernyője, Az ötödik pecsét, Caligula helytartója).

Színházunk naprakész, sok információt és érdekességet tartalmazó honlapot működtet, ahová a médiában megjelenő összes anyagot (hír, TV-interjú, kritika, stb.) elhelyezünk, s megosztunk a Facebook-oldalunkon is. Minden bemutatóhoz készül egy produkciós trailer, ami szintén rajta van a honlapon. Ezen kívül a színházunkhoz elektronikusan vagy postai úton beérkező nézői leveleket is elérhetővé tesszük.

Ez az online PR tevékenység jól kiegészíti az offline reklámkampányt, ami magában foglalja az évados műsorfüzet színvonalas elkészítését, évados és produkciós szórólapokat, reklámtáblák kihelyezését a város frekventált pontjain és produkciós molinók megjelenítését a színházépület frontján. A közösségi médiát hatékonyan próbáljuk kihasználni reklámra és kapcsolatépítésre egyaránt.

Fő támogatóink, valamint a közoktatási és közművelődési intézmények elégedettek a munkánkkal, s szívesen együttműködnek velünk. A honlap és a Facebook-oldal mutatói azt tükrözik, hogy Nézőink nagy kedvvel böngésznek a bejegyzések között, ugyanígy szívesen osztják meg véleményeiket, észrevételeiket az előadásokkal és a színház működésével kapcsolatban. Végül nem elhanyagolható szempont, hogy a honlapot és a Facebook-oldalt nem külső cég vagy személy szerkeszti, hanem a társulat egyik vezető művésze, Kiss Ernő Jászai Mari-díjas színművész.

5. Események, fesztiválok, díjak, vendégművészek

a.) Rendezvények, események, vendéjátékok a színházban:

- Évadnyitó Forgotag 2010-2016-ig hagyományosan minden év szeptemberében a színház előtti téren
- Ágens Társulat előadásai - Kurtizánképző - 2014., 2015.
- József Attila Színház vendéjátéka
  - Angyalföldi ballada – 2016.
  - Veszek egy éjszakát – 2017.
  - Lucifershow – 2018.
- Ruszt könyvsorozat - 7. kötet könyvbemutatója – 2015.
- Zalai Prima Gála - 2015., 2017.
- Zegasztár Gála – 2015., 2017.
- Füge Produkció - Karamazov – 2016.
- Grúz Állami Táncegyüttes – 2016.
- Hangfogó együttes – „A Csend Hangjai” Jótékonyági koncert – 2016.
- Káva Színház – 3500 gramm - 2016.
- Egervári Klára 80 - Születésnap Gála - 2016.
- Egervári Klára könyvbemutató – 2016.
- Pécsi Balett vendéjátéka – A Jó, a Rossz és a Csúf (Colos) - 2016.
- Szentpétervári Balett – Hattyúk tava – 2017.
- Csány László Szakgimnázium Jótékonyági Estje – 2017., 2019.
- Nyílt Fórum Találkozó - Dramaturgok Céhe – 2017., 2018.
- Magyar Teátrumi Társaság Éves Közgyűlése – 2018.
- Press Dance Táncegyüttes előadásai – 2018.
- Vienna English Theater angol nyelvű vendéjátékai évadonként 2 előadással
- Ivancsics Ilona Színtársai vendéjáték – Fejünk felől a tetőt – 2019.

•
b.) A színház hazai és külföldi vendégszereplései

Hazai vendégjátékok:

- DESZKA Fesztivál, Debrecen
  - Semmi - 2015.
  - Közellenség – 2016.
  - Peter – 2017.
- RS9 Színház: - Olivetti – 2015.
- Káva Színház: - Semmi – 2015.,
  - Peter – 2016.
- József Attila Színház:
  - A házasságlevél - 2016.
  - Balfácánt vacsorára – 2017.
  - Család ellen nincs orvosság – 2018.
- Pesti Magyar Színház
  - Vaknyugat – 2015.
- Karinthy Színház
  - Asszony a fronton – 2016.
  - Olivetti - 2016.
- Kaposvári Gyermekszínházi Biennálé
  - Kövek, Semmi – 2016.
  - Verona, 1301 – 2018.
- Örkény Színház
  - Kebab – 2017.
- Pécsi Családi Fesztivál:
  - Az anyu én vagyok – 2015.
  - Nekünk nyolc!- 2016.
  - Széttört tál – 2017.
  - Pán Péter – 2018.
- Vidéki Színházak Fesztiválja – Thália Színház, Budapest:
  - Közellenség - 2015.
  - Az ötödik pecsét – 2017.
  - Caligula helytartója – 2018.
- Nemzeti Színház, Jelen/lét Fesztivál - A helység kalapácsa – 2019.

Külföldi vendégjátékok:

- Asszony a fronton előadás vendégjátékai:
  - Szatmárnémeti – 2015.
  - Malmö, Svédország – 2015.
  - Marosvásárhely
  - Temesvár
- Bergen (Norvégia): - Peter – 2016.
- Lendvai vendégjátékok:
  - Az anyu én vagyok – 2015.
  - Csókos asszony – 2015.
  - A házasságlevél – 2016.
  - Család ellen nincs orvosság – 2017.
  - Szent Péter esernyője – 2018.

c.) Díjak:

- a Közellenség a Legjobb előadás díját kapta a Vidéki Színházak Fesztiválján – 2015.
- Lőrincz Nikol - Soós Imre-díj – 2016.
- Az ötödik pecsét a Legjobb előadás díját kapta a Vidéki Színházak Fesztiválján – 2017.
- Mészáros Tibor műhelyház vezető - Magyar Teátrum-díj – 2017.

- Czegő Teréz – Gobbi Hilda Életmű-díj – 2018.
- Balogh Tamás kapta a Legjobb férfi alakítás díját a Caligula helytartója előadásban a Vidéki Színházak Fesztiválján - 2018.

d.) Vendégeink:

Koreográfusok:

Bakó Gábor, Gyenes Ildikó, Gergye Krisztián, Gyevi-Bíró Eszter, Meretei-Simon Beáta, Ladányi Andrea

Rendezők:

Bal József, Bereczki Csilla, Bethlenfalvy Ádám, Böhm György, Csiszár Imre, Dér András, Gergye Krisztián, Halasi Imre, Lukáts Andor, Moravetz Levente, Naszlady Éva, Nagy Viktor, Pozsgai Zsolt, Szerednyey Béla, Verebes István, Vidovszky György

Színészek:

Borbély Richárd, Foki Veronika, Jónás Andrea

Tervezők:

Bényei Miklós, Berzsényi Kriszta, Cselényi Nóra, Csík György, Földi Andrea, Gadus Erika, Heike Vollmer, Horesnyi Balázs, Kemenesi Tünde, Kheil Csörsz, Kiss Borbála, Laczó Henriette, Michac Gábor, Mira János, Molnár Gabriella, Pető Kata, Rományi Nóra, Sántha Borcsa, Szabó Gergő, Szakács Ferenc, Szakács Györgyi, Szlávik István, Takács Lilla, Tihanyi Ildikó, Turi Erzsébet, Zelenka Nóra, Zöldy Z. Gergely

III. A SZÍNHÁZ GAZDASÁGI HELYZETÉNEK ÉRTÉKELÉSE

Az elmúlt **négy költségvetési év adatait** Szabó József gazdasági igazgató rendezte négy táblázatba. Az adatok január 1. - december 31. közötti időszak folyamatait tükrözik. A színház által a fenntartó felé benyújtott éves számviteli beszámolóból szintetizáltuk az általam kiemelendőnek tartott adatokat.

A kiemelt adatok szükségesek és elégségesek ahhoz, hogy a színház elmúlt négy évének működését a számok oldaláról bemutassuk, s következtetéseket vonjunk le a jövőre nézve. Az elemzés során a számok évek közötti változásait hasonlítottuk össze.

1. Támogatások az eredeti előirányzat szerint

Az adatokat a 2. sz. táblázatban mutattuk ki.

Az előző évet bázisnak tekintve a központi állami támogatás 2015. évről 2016. évre, 1,4%-kal, 2016. évről 2017. évre 2,9%-kal, 2017. évről 2018. évre is 2,9%-kal emelkedett. Azt mondhatjuk, hogy e bevételi forrásunk megbízható nagyságrendű és infláció közeli mértékben emelkedett évről évre.

A helyi fenntartói támogatást a fenti módon vizsgálva azt látjuk, hogy 2015. évről 2016. évre nem változott, 2016. évről 2017. évre 13,9%-kal, 2017. évről 2018. évre is 2,2%-kal emelkedett. A 2017. évi jelentősnek mondható többlettámogatás a minimálbér és a garantált bérminimum kötelező emeléséből adódó bértöbbletet finanszírozta. A vizsgált időszakban véglegessé vált, hogy fenntartó önkormányzatunk pótolja a 2012. évi közigazgatási átalakulás következtében elveszített megyei támogatást.

2. Előadás- és nézőszám alakulása

Az adatok az 1. sz. táblázatban láthatók. **Az előadások száma a működési időszakban a 2017-es év kivételével emelkedett, abszolút mértékben 25-tel, 285-ről 310-re nőtt.** A tájelőadások mennyiségét a Tantermi Deszka-program előadásai határozták meg. 2015. évtől nézve - százalékos mértékben - a változás 2016-ban 106%, 2017-ben 89%, 2018-ban 109%.

A fizető nézők száma a 2015. évi 68.857 főnél minden elemzett évben több volt. 2016-ban 110%, 2017-ben 114%, 2018-ban 120%-ra emelkedett.

3. Bevételek – előadás- és nézőszám alakulása

Színházunk jegy- és bérletbevételei a működési időszakban emelkedtek. A 2015-ös évet bázisnak tekintve, 2016-ban 113%-ra, 2017-ben 125%-ra, 2018-ban 147%-ra növekedett.

A társasági adó terhére beszedhető támogatás maximális mértéke jogszabály szerint meghatározott. Vezetésem alatt ezen támogatás gyűjtése a lehetséges szint közelében alakult.

Egy előadásra jutó bevételek alakulása (eFt):

	2015. év	2016. év	2017. év	2018. év
1 előadásra jutó jegy- és bérletbevétel:	345	386	492	480
1 előadásra jutó TAO támogatás:	237	195	295	248
1 előadásra jutó intézményfinanszírozás	1.258	1.189	1.653	1.324
1 előadásra jutó költségvetési támogatás összesen: (TAO-támogatás + intézményfinanszírozás)	1.495	1.384	1.948	1.572

A 2015-ös évet bázisnak tekintve, az egy előadásra jutó jegy- és bérletbevétel 2016-ban 112%, 2017-ben 143%, 2018-ban 139%.

Szintén bázisnak tekintve a 2015-es évet, az egy előadásra jutó intézményfinanszírozás 2016-ban 94%, 2017-ben 130%, 2018-ban 105%.

A százalékos adatokból megállapítható, hogy az évről-évre növekvő számú előadásainkat a különböző fajtájú bevételeink a bázisnál nagyobb mértékben finanszírozzák.

A TAO-támogatás mértéke jogszabályfüggő, ezért a beszédhető összeg nagyságára csak nagyon közvetett ráhatása van intézményünknek.

A „kölségvetési támogatás összesen” sor adataiból kitűnik, hogy az állam jelentős összeggel támogatja színházunk egy-egy előadását. Statisztikailag nézve 2015-ben minden előadás megtartásához 1.495 eFt-ot, 2018-ban 1.572 eFt-ot kaptunk.

Egy fizető nézőre jutó bevételek alakulása (Ft):

	2015. év	2016. év	2017. év	2018. év
1 fizető nézőre jutó jegy- és bérletbevétel:	1.426	1.538	1.582	1.802
1 fizető nézőre jutó TAO-támogatás:	981	777	946	931
1 fizető nézőre jutó intézményfinanszírozás:	5.205	4.736	5.307	4.975
1 fizető nézőre jutó költségvetési támogatás összesen: (TAO-támogatás + intézményfinanszírozás)	6.186	5.513	6.253	5.906

A 2010-es évet bázisnak használva, az egy fizető nézőre jutó jegy- és bérletbevétel 2016-ban 108%, 2017-ben 111%, 2018-ban 126%. Az egy fizető nézőre jutó állami támogatás 2016-ban 91%, 2017-ben 102%, 2018-ban 95%.

Az „összes költségvetési támogatás” sor adatai mutatják azt a tényt, hogy az állam milyen mértékben támogatja a lakosság színházlátogatását. Pl. egy bérletes néző 2018-ban (6 előadás x 5.906) 35.436 Ft állami támogatásban részesül.

4. Kiadások – előadás- és nézőszám alakulása

Az adatok a 3. sz. táblázatban összegezve. A 2015. évi 586.623 eFt-tal szemben százalékosan 2016-ban 104 %, 2017-ben 123%, 2018-ban 123 %.

A dologi kiadások a 2015. évi 213.054 eFt-tal szemben százalékosan 2016-ban 97%, 2017-ben 111%, 2018-ban 116%.

A személyi juttatások 2015. évi 292.28.623 eFt-tal szemben százalékosan 2016-ban 103%, 2017-ben 124%, 2018-ban 133%.

Az egyes kiadástípusok összes kiadáson belüli arányának alakulása (%):

	2015. év	2016. év	2017. év	2018. év
Személyi kiadás /összes kiadás:	63	63	62	65
Dologi kiadás /összes kiadás:	36	34	33	34

Az adatok megmutatják, hogy a bérköltség aránya 62-65% körül stabilizálódott. A pénzügyi mozgástér tartósan 34%-a az összes kiadásnak.

Egy előadásra, egy fizető nézőre jutó összes kiadás:

	2015. év	2016év	2017 év	2018 év
1 előadásra jutó összes kiadás: (Ft/előadás)	2.058.000	2.027.000	2.861.000	2.328.000
1 fizető nézőre jutó összes kiadás: (Ft/néző)	8.520	8.071	9.186	8.747

A 2016-os év kivételével mindkét mutatószám nőtt a vizsgált időszakban. A 2015-ös évet bázisnak tekintve az egy előadásra jutó kiadás 2016-ban 98%, 2017-ben 139%, 2018-ban 113%. Az egy fizető nézőre jutó kiadás 2016-ban 95%, 2017-ben 108%, 2018-ban 103%.

1.sz táblázat

**Előadás- és nézőszám alakulása
2015-2018 évek**

Megnevezés	Előadás szám			Nézőszám		
	Székhelyen	Tájon	Összesen	Székhelyen	Tájon	Összesen
2015 év	230	55	285	64 526	4 331	68 857
2016 év	219	82	301	68 852	6 739	75 591
2017 év	221	32	253	76 328	2 464	78 792
2018 év	218	92	310	78 223	4 276	82 499
Összesen	888	261	1 149	287 929	17 810	305 739

2.sz. táblázat

**Támogatások alakulása-eredeti
előirányzat szerint
2015-2018 évek (eFt)**

Megnevezés	2015. év	2016. év	2017. év	2018. év
Központi állami támogatás	201 200	204 000	210 000	216 000
Helyi fenntartói támogatás	142 884	142 884	162 769	166 366
Összesen	344 084	346 884	372 769	382 366

3. sz táblázat

**Kiadások főbb előirányzatok szerint
2015-2018 évek(eFt)**

Megnevezés	2015. év	2016. év	2017. év	2018. év
Személyi juttatások	292 280	302 141	361 301	389 393
Munkaadót terhelő járulékok	77 799	78 416	82 776	82 633
Dologi kiadások	213 054	207 050	237 092	246 246
Felhalmozási kiadások	1 574	21 656	40 399	3 335
Egyéb kiadás	1 916	862	2 260	0
Összesen	586 623	610 125	723 828	721 607

4. sz táblázat

**Bevételek főbb előirányzatok szerint
2015-2018 évek(eFt)**

Megnevezés	2015. év	2016. év	2017. év	2018. év
Saját bevételek	156 381	176 510	195 255	229 788
ebből: jegy-bérlet-reklám bevétel	98 203	116 276	124 708	148 670
TAO támogatás	67 547	58 727	74 526	76 798
Intézmény finanszírozás(végleges)	358 467	357 998	418 196	410 457
Maradvány felhasználás,kiegy bev.,egyéb tám	34897	52857	51767	18216
Összesen	617 292	646 092	739 744	735 259

5. Felújítások, fejlesztések

A 3. sz. táblázatban mutattuk ki „felhalmozási kiadási” soron a felújításra, fejlesztésre fordított összegeket. Ezen kiadásra elsősorban a helyi fenntartó Zalaegerszeg Megyei Jogú Város támogatásának függvényében, másodsorban kiadásaink megtakarítása vagy többletbevételeink terhére kerülhetett sor.

2015-ben vásároltunk 8 db mikroport-mikrofont, 3 db számítógépet szoftverekkel együtt, 1 db bankjegyszámlalót, valamint elektromos kéziszerszámokat.

2016-ban felújítottuk a közönségforgalmi területek járőfelületeit. A ruhatári előcsarnok, valamint a kétoldali lépcsők és a nézőtéri büfé több mint 30 éves padlószőnyege alatt található sütői mészko felújítását, újracsiszolását, valamint a nézőtéri előcsarnok burkolatának teljes cseréjét valósítottuk meg. A Pázmány Péter út 17. szám alatti színház lapostetőjének hő- és vízszigetelése következtében lehetővé vált az épület felső szintjének újbóli rendeltetésszerű használata.

2017-ben a színház kazánházának felújítására került sor. A régi elavult 3db kazán helyébe modern hővisszanyerős fűtő berendezéseket építettünk be. Az épület melegvíz ellátása is modernizálódott. A beruházás összértéke megközelítette a 29 millió forintot.

2018-ban mintegy 3.000 e Ft összegben vásároltunk eszközöket, úgymint számítógép, laptop, irodai szék, nagyképernyős TV, keringető szivattyú, gőzvasaló, hógép, elektromos kézi szerszámok.

6. Következtetések

- **Állandó támogatási környezet, TAO-támogatás helyett pályázat, amelynek gyakorlati megvalósulása alakulóban van**
- **Növekvő jegy- és bérletbevételek**
- **Növekvő bértömeg a rendszeres minimálbér és garantált bérminimum emelés következtében**
- **A dologi kiadások tartalékai kimerültek, további csökkentésük a művészeti- és műszaki színvonal kárára történhet.**
- **Hatékony lobbitevékenység szükséges a központi támogatás 2009. évi szintjének eléréséhez.**
- **Saját bevételek növelése**
- **Folyamatok szervezettségének emelése:**
  - a különböző kiadványainkban a reklámot igénybe vevő vállalkozások számának növelése,
  - óvatos, de évenkénti rendszeres jegy- és bérletáremelés,
  - előadások, és ezáltal a fizető nézők számának növelése
  - jelmez- és díszletgyártás,
  - továbbra is takarékos és ésszerű gazdálkodás.

*dr. Besenczi Árpád
igazgató*

Zalaegerszeg, 2019. május 10.

Beszámoló
a Griff Bábszínház
2015-18 közötti tevékenységéről

Igazgatói beszámoló a Griff Bábszínház működéséről

A Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Oktatási, Kulturális, Ifjúsági és Sport Bizottság felkérésére készítendő beszámoló időszakát bizonyos szempontokból kiterjeszteném a hivatalos kinevezésem előtti másfél évre is, hiszen ebben az időszakban megbízott igazgatóként vezettem az intézményt. Nagyon jó kapcsolatom volt az előző igazgatóval, Dr. Pinczés Istvánnal, így kézenfekvő volt, hogy betegsége miatti távolmaradása alatt én vettem át a bábszínház irányítását. Mivel 2006 óta dolgoztam az intézményben, tisztában voltam a működés gondjaival, a szakmai színvonal emelésének szükségszerűségével.

A koncepció, melyet követünk

A színház önmagában olyan művészeti ág, mely ötvözi az irodalmat, képzőművészetet és zenét. A gyermekeknél ez fokozottabban jelentkezik, hiszen főleg az óvodás korosztálynál a befogadás inkább érzelmi, mint értelmi. Számukra sokkal fontosabb, hogy olyan vizuális és akusztikus világ vegye őket körül a színházban, melynek segítségével képzeletük még jobban szárnyalhat.

A bábszínház alapvetően gyermekszínház. A magyar népmesekincs, a mondák, regék kiapadhatatlan tárháza az irodalmároknak, dramaturgoknak, ezen keresztül az ifjúsági és gyermekszínházaknak. Szerencsére múltunk nincs híján olyan egyéneknek, akiket szívesen őrzünk emlékezetünkben valamilyen történelmi tettükből, személyiségükből kifolyólag. Természetes igény részünkről és a közönség részéről is, hogy olyan előadások születhessenek, melyekben ezen nagyszerű emberek tettei, gondolatai artikulálódnak. Természetesen a nagy klasszikusok sem hiányozhatnak, valamint a közelmúltban alkotók, illetve kortárs szerzők sem maradhatnak ki a repertoárból.

Igyekszünk a magyar és környező népek hagyományainak, életérzésének, mindennapi és magas kultúrájának bemutatását lehetővé tevő műveket színpadra állítani. Gondolok itt elsősorban a magyar népmesekincs, mondavilág feldolgozására, nagy magyar klasszikusok műsorra tűzésére. Ebbe a vonulatba tartoznak a népmesekincs és azok feldolgozásai, Benedek Elek, Tersánszky Józsi Jenő, Bálint Ágnes, Tarbay Ede és mások színpadi megszólaltatásai. De ide tartoznak nagy magyar költők és írók művei is. A magyar mondavilág történetei szintén alapanyagai a bábszínháznak.

Arra törekszünk, hogy a bábszínház repertoárban megjelenhessenek a hazai és világirodalmi alkotások, természetesen ebben az esetben is elsősorban meseirodalomról beszélünk. További fontos szempont, hogy klasszikusok és mai szerzők műveit is elővegye és játssza a bábszínház. Népmese mindenképpen legyen minden évadban műsoron. Azt is figyelemmel kell követnünk, a műsor úgy álljon össze, hogy a bábos technikák minél szélesebb skálán jelenjenek meg, hiszen értelemszerűen vannak olyan mesék, történetek, melyek a rendezői koncepciónak megfelelően bizonyos bábtechnikákat kívánnak meg. Az önmagában természetes, egy gyermek kulturális intézménynek úgy kell összeállítania műsortervét, hogy abban szerepeljenek olyan művek, melyek kapcsolódnak az iskolai oktatáshoz, a nemzeti alaptantervben meghatározott kötelező olvasmányokhoz, azokhoz az írókhoz, költőkhöz, akik a hazai és nemzetközi felnőtt- és gyermekirodalomban nagy szerepet játszottak.

Kimutatott tény, hogy a bábszínházak mutatják be a legtöbb kortárs darabot. Ez azonban csalóka, hiszen ezekből sok az új népmesefeldolgozás. Ezekben az esetekben inkább dramaturgiai tevékenységről van szó, hiszen gyakran nagyon kevés drámai szöveget tartalmazó mesék, népmesék bábelőadás hosszát kitevő szöveggönyvének megalkotásáról van szó. Ezekon felül minden évben bemutattunk kimondottan a Griff Bábszínház felkérésére íródó kortárs, eredeti művet is.

Bemutatott előadások

2014-15

Bérletes előadások:

Gimesi Dóra: Szélszabadító

Ecsedi Erzsébet: A csillagszemű juhász

Szállást keres a Szent Család (misztériumjáték)

Mosonyi Alíz: Illemtan gyerekeknek

Jill Tomlinson: A bagoly, aki félt a sötétben

A kiskakas gyémánt félkrajcárja

Bérleten kívül:

Szőke Andrea: Borsószem hercegkisasszony

2015-16

Bérletes előadások:

Lázár Ervin: A legkisebb boszorkány

Czigány Zoltán: Csoda és Kósza

A 3 kismalac és a farkasok

afrikai népmese alapján: Nanga és az elefántgyerekek

Csukás István: Pintyőke cirkusz, világszám

Gimesi Dóra: Istipisti és a kővirágok

2016-17

Bérletes előadások:

Horváth Károly-Tömöry Péter: Lúdas Matyi

Veres András: Holle anyó

Gimesi Dóra: A mindentlátó királylány (népmese alapján)

A szépen szóló babukamadár - népmese

Szegedi Katalin: Lenka és Palkó

Tersánszky Józsi Jenő: Misi mókus kalandjai

2017-18

Bérletes előadások:

Gimesi Dóra: Szemenszedett mese

Darvasi László: A 3 emeletes mesekönyv

Pallai Mara: Jancsi és Juliska

Veres András: Pöttöm Panna

Télen telelek (zenés szerkesztett karácsonyi műsor)

Perényi Balázs-Somogyi Tamás: Ide-oda

2018-19

Bérletes előadások:

Matt Haig: A fiú, akit Karácsonynak hívnak

Varázskert (távol-keleti népmese alapján)

Markó Róbert: Moha és Páfrány

Kiss Ottó: Léghajó a Bodza utcában

Turbuly Lilla: Nyúl Karcsi a Vizslaparkban

Szakmai munka

A legfontosabb szakmai terv az volt, hogy a Griff Bábszínházat az ország jelentős bábos műhelyévé fejlesszük. Az átvétel időszakában az intézmény a „futottak még” kategóriában helyezkedett el, és óriási hátránnyal rendelkezett, abból kifolyólag, hogy a 2006-os események miatt megbélyegzetté vált a szakmán belül. Az akkori történések miatt nagyon nehezen fogadták be a bábos közösségbe. Az akkor kivált művészek ma már a magyar bábjátzás krémjét képezik, de érzelmi okok miatt nem lehetett közülük senkit Zalaegerszegré csábítani rendezni, ezáltal igen jelentős szakmai-intellektuális tökéttől esett el a bábszínház. Tárgyalásaim során az volt a szándékom, hogy ez a helyzet megváltozzon, és visszatérjenek dolgozni a városba, valamint is arra törekedtem, hogy a kialakuló személyes kapcsolat révén megnyerjem őket a bábszínháznak.

Úgy gondoltam, hogy a szakmai fejlődést az garantálja, ha olyan alkotókat hívok, akik már bizonyítottak a bábos szakmában, akik személye garancia arra, hogy az előadások létrehozása mellett a színészvezetésre, a bábmozgatásra is nagy hangsúlyt fektetnek, és értik a gyermekszínház nyelvét, dramaturgiáját.

Ez olyannyira sikerült, hogy ma már az ország legjelentősebb bábszínházi alkotói, rendezői, tervezői, zeneszerzői dolgoznak a bábszínházunknak. Úgy veszem észre, hogy szívesen jönnek hozzánk, hiszen tudjuk biztosítani azokat a feltételeket mind színészi, mind szervezési, mind anyagi tekintetben, hogy jelentős előadások létrejöttek legyenek közreműködői. Rövid felsorolás a teljesség igénye nélkül, a bábszínházban foglalkoztatott alkotókról:

Rendezők: Bartal Kiss Rita Blattner-díjas, Boráros Milada, Boráros Szilárd, Somogyi Tamás, Veres András Blattner-díjas, Tengely Gábor Blattner-díjas, Halasi Dániel, Rumi László Blattner-díjas, Schneider Jankó, Kovács Petra, Nagy-Kopeczky Kálmán, Markó Róbert

Tervezők: Grosschmid Erik Blattner-díjas, Boráros Szilárd, Mátravölgyi Ákos Blattner-díjas, Bartal Kiss Rita Blattner-díjas, Sabina Sinko,

Zeneszerzők: Ágoston Béla, Csernák Zoltán Samu, Takács Dániel, Kiss Erzsébet, Monori András, Bakos Árpád

A társulati szerkezet változása

A másik fontos feladat volt létrehozni olyan, a művészi-szakmai alkotómunkában összetartó, kreatív, innovatív, együtt gondolkodó, lehetőleg hasonló ízlésvilágú, képzettségben, jártasságban, felkészültségben azonos szinten lévő, szakmai alázattal rendelkező alkotóközösséget, ahol mindenki azért dolgozik, hogy minél sokrétűbb, magasabb színvonalú

előadások születhessenek. Folytatódnia kellett annak a művészi-szakmai közösségépítő tevékenységnek, ami a több éve együtt dolgozó egyénekből egyre jobb társulatot kovácsol mind művészi-szakmai, mind emberi értelemben.

A színészi társulat szakmai – bábtechnikai - színészi továbbképzése a társulat működésében életbevágóan fontos kérdés volt. A bábszínészek közül senki nem rendelkezett felsőfokú szakirányú végzettséggel; a bábszínházi művészi gyakorlathoz szükséges megtanulható ismereteket a tagok egy része más társulatokban folyó bábszínházi munka, más tagjai stúdiómunka, illetve szakmai továbbképzés során sajátította el; voltak, akik színészi gyakorlatra felkészítő színházi stúdiókban tanulták a szakma alapjait (beszéd, mozgás, színészmesterség, stb.) Jóllehet munka közben sajátították el valamilyen szinten a színházi előadási készségeket az évek során – tanulásra, továbbképzésre föltétlenül szükségük volt.

Egy színházi társulat folyamatosan változik, mely a megújulás igényéből fakad. Hol bizonyos művészek képzelik el jövőjüket más városban és intézményben, hol a színház által felállított műsorterv, vagy színészi alkalmatlanság okán kerül sor az állomány változtatására. Kinevezésem időpontjában sok „elfekvő” színész volt a társulatban, különösebb motiváció nélkül. Így az első évadban a férfi színészek között kellett rendet vágni, a másodikban a női vonalon voltak jelentős változások. Így mára már szinte teljesen új társulatunk szerveződött.

A 2008. évi XCIX. törvény módosításáról szóló 2011. évi LXXXVI. törvény az előadó-művészeti szervezetek támogatásáról és sajátos foglalkoztatási szabályairól 11.§ (3.) b. bekezdése szerint kiemelt intézmény az lehet, amelyikben a művészi munkakörben dolgozók legalább 60 %-a rendelkezik szakmai felsőfokú végzettséggel. Ennek a feltételnek is meg kellett felelnünk. Bábszínész képzés nemrég folyik Magyarországon. Eddig négy végzős osztály került ki az egyetemről. Ha figyelembe vesszük, hogy a végzősök egy része eleve nem lép a pályára, másik része nem bábszínházban akar elhelyezkedni, látható, hogy a bábszínházak nagyon kicsi keretből tudnak meríteni. Marad két lehetőség: hogy a normál színészosztályokból szerződtessenek tagokat, ez azzal jár, hogy részükre bábos kurzusokat kell szervezni a napi munka mellett. A másik lehetőség a saját dolgozók beiskolázása valamilyen szakmai felsőfokú képzésbe.

Ahhoz, hogy a törvényi feltételeknek megfeleljünk, kénytelenek voltunk a társulati tagok végzettségi szintjét emelni, akár új tagok szerződtetésével, vagy továbbképzéssel, melyre igény mutatkozott a dolgozók részéről. Jó szervezéssel és műsorpolitikával elérhető, hogy

felsőoktatási intézményekbe járó kollégáink teljesíteni tudják előadás-látogatási és vizsgakövetelményeiket.

Ma már ott tartunk, hogy a megkövetelt arányszámot messze túlteljesítettük. Az évek alatt sikerült szerződtenünk végzős hallgatókat a budapesti Színház és Filmművészeti Egyetemről, a marosvásárhelyi Színművészeti Egyetemről, a kolozsvári Színművészeti Egyetemről, és az újvidéki Művészeti Akadémiáról. A fiatal, ambiciózus színészek komoly segítséget jelentenek a társulat szakmai munkájában. Náluk a nehézséget inkább az okozza, hogy nem bábszínész, hanem prózai színész végzettséggel rendelkeznek, meg kell tanulniuk a bábos technikákat. Így az előre megtervezett módszer, hogy minden egyes előadás más-más bábtechnikára épüljön, és az előadások próbafolyamatában szinte munka közben képezzék magukat a bábmozgatás, a színészi átlényegítés területén a színészek.

Az adott időszakban változott a színészi státuszok száma is. A város vezetősége 2 alkalommal járult hozzá a létszám emeléséhez. Ezt az tette szükségessé, hogy jelentősen megnőtt a közönségünk, és egyre több vidéki előadásunk is lett. A létszám növelésével lehetővé vált, hogy a feladatokat optimálisabban tudjuk kiosztani, a túlterheltséget csökkentjük, illetve a párhuzamos játszás koncepcióját bevezethessük. Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy a megnövekedett előadásszámot már csak úgy tudjuk biztonságosan teljesíteni, hogy egy időben vidéken és a székhelyen is játszunk.

Pályázatomban szerepelt, hogy a működést művészeti vezetővel képzelem el. Erre a feladatra Bartal Kiss Ritát kértem fel, akinek sok rendezését láttam korábban, és művészi látásmódját nagyon közelinek éreztem az enyémhez. Ezen felül akár rendezőként, akár látványtervezőként komoly hazai és nemzetközi tapasztalattal, sok fesztiválelismeréssel rendelkezik. Feladata az évadok művészi előkészítése, a darabok és alkotók kiválasztása, valamint (képzőművész révén) a színház arculatának meghatározása, a színészi állomány karbantartása, szerződöttesi javaslatok megtétele.

Az előadásokat kiszolgáló műszaki részleghez érkezett néhány fiatalabb munkatárs. Mivel a párhuzamos játszás megköveteli, úgy szervezzük munkájukat, hogy legalább két-két személy képes legyen egy-egy előadás technikai kiszolgálásához, tehát a világítási és hangosítási munkák elvégzéséhez.

Közönségkapcsolati rendszer

A Griff Bábszínház közönségkapcsolati rendszere a korábbi évek gyakorlata szerint nagyon egyszerűen és áttekinthetően működik: nincs önálló szervezési osztálya a bábszínháznak – szimbiózisban dolgozik a Hevesi Sándor Színház közönségszervezésével.

- Minden iskolában és óvodában elhelyezzük műsorismertető tábláinkat, melyek a friss havi játékrendet tartalmazzák – színes, vonzó megjelenési formában
- Egy óriástáblán a színházépület előtti téren megjelenik bemutatás előtt álló darab promóciós anyaga, valamint a teljes évadprogram címeinek, dátumainak feltüntetésével
- Új arculatot, új logót, új megjelenési formát terveztünk.
- Új honlapot készítettünk új „dizájnnal”. Előadásaink fotóanyagai, a legidősebb hírek, események, a havi program, szereposztás, ismertető, stb. itt megtalálhatók.
- Természetesen a legnagyobb közösségi oldalakon is saját oldalt működtetünk, nagy hatékonysággal
- Minden előadáshoz és programhoz szórólapot készítünk, melyet eljuttatunk az óvodás és iskolás célközönséghez, illetve a szervezési osztályra, ahol bárki elvihet belőle.
- A város 10 különböző pontján nagyméretű hirdetőtáblán („megállító-táblán”) látható-olvasható az évad műsorterve.
- A nagyobb látogatottsági mutatók érdekében a város távolabbi óvodáiból és iskoláiból a bérletes közönséget a helyi közlekedési vállalat autóbuszaival szállítjuk a bábszínházba és vissza – saját költségünkön!
- Igyekszünk személyes kapcsolatokat kiépíteni a pedagógusokkal, észrevételeiket, visszajelzéseiket fontosnak tartjuk.

A Nagycsaládosok Egyesületével folyamatos a kapcsolatunk, őket kedvezményes árú jegy megvásárlásával segítjük.

A Mandulavirág Foggyatékkal Élők Református Gondozóházában és a pózvai Pszichiátriai Intézetben lakókat is vendégül látjuk azzal a szándékkal, hogy a szellemileg és testileg hátrányos helyzetű gyerekek és felnőttek is színházi élményt kaphassanak.

Az előadások jó fogadtatásának, valamint a szervezésnek köszönhetően a bérletesek száma jelentősen megnőtt, a 2017-18-as évad kijátszása már komoly szervezési nehézségekkel sikerült. Természetesen jóleső gond ez, de tudomásul kell vennünk, hogy jelenlegi infrastrukturális viszonyaink között az emberi és technikai teljesítőképesség határán állunk. A bábszínház működését behatárolta, hogy csak egy terem átl rendelkezésünkre, és ebben kell az összes előadást és próbát lebonyolítanunk. Ez éves viszonylatban kb. 250 előadást és kb. 240 próbát, vagyis (figyelembe véve a színházi évadot) átlagosan napi 2,5 alkalmat jelent. (Ebben nincsenek benne a vidéki előadások) Nem tudtunk párhuzamos munkát végezni,

előadást és próbát bonyolítani. A díszletek tárolása is megoldatlan. Nincs tér a gyermekek fogadásra, csak a nagyszínházi előterek, ami zavarja a nagyszínház színpadi és próbatermi próbáit. Az, hogy a 3. emeleten vagyunk megint csak nem ideális, hiszen kicsi gyermekeknek kell megmászni ezt a magasságot. A mozgáskorlátozottak számára nincs biztosítva a megközelítés, ezért jobb híján kézben, vagy kocsiban viszik fel a munkatársak ezeket a nézőket. Pozitívum ugyanakkor, hogy mégiscsak színházi körülmények között dolgozhatunk, valamint, hogy 2018. december 1-től sikerült próbatermet bérelnünk.

A fent említetteket alátámasztandó néhány fontos adat:

	2014-15	2015-16	2016-17	2017-18
Bérletesek száma	3574	4242	4864	5523
Összes nézőszám	31480	30515	35426	38085
Fizető nézőszám	22895	26018	29308	35426
Vidéki ea. száma	82	71	98	138

A 2018-19-es évadra még nincs végleges összesítésünk, előzetes számításaink szerint várhatóan az utolsó évad adataihoz fog közelíteni. 2018 őszén 4789 bérletet értékesítettünk.

A látogatói korcsoportok kitérítése

Az igazgatói pályázatomban szerepelt, hogy megpróbálunk új korcsoportokat is bevezetni a bábszínházba. Ennek első formája az APRÓK SZÍNHÁZA projektünk beindítása, mely a legkisebb gyermekeket, a 0-4 éveseket érinti. Ez a fajta játék nagyon népszerű az egész országban, mindegyik bábszínház műsorára tűz ilyen produkciókat. Mi is észrevettük, hogy a bemutatókra nagyon sok olyan kisgyermeket hoztak, akik még nem oda valók, és ennek kapcsán inkább zavarták az előadást. Látható volt, hogy van igény a kisebbek és szüleik részéről a a bábszínházra. Ez a forma épp nekik szól, nekik találták ki. Rövid időn belül nagyon népszerűvé vált. Havonta két alkalommal szombaton délelőttöként várjuk a nézőket. Mi magunk az évek folyamán több előadást hoztunk létre:

- ⑩ Pötty
- ⑩ Piroskaland
- ⑩ Pepita
- ⑩ Kézzelel-lábbal
- ⑩ Ül, áll, fekszik

Azt kell mondjam, hogy ebben a műfajban az ország legjobb bábszínháza lettünk, más társulatok és szakemberek véleménye szerint is. Nem véletlen, hogy Pötty című előadásunk a IX. Kaposvári Assitej Gyermek- és Ifjúsági Színházi Biennálén a legjobb babaszínházi előadásnak járó Üveghegy-díjat kapta. Ezek az előadások ráadásul jól tájoltathatók, sok igény érkezik más bábszínházaktól és művelődési házaktól, így jelentős bevételt is hoz. A saját produkcióinkon felül mi is látunk vendégül más társulatok előadásait.

2017 őszén ebben a témában tartottunk szakmai konferenciát Tajvanon, melyen az ázsiai térségből színházi szakemberek és pedagógusok vettek részt. Itt az elméleti előadásokon és work-shopokon felül saját két előadásunkat (Pötty, Piroskaland) is játszottuk.

A másik nézői réteg a felnőttek, akiknek szeretnénk bizonyítani, hogy a bábszínház nem korhoz kötődő műfaj. Meghirdettük az „Esti mese felnőtteknek” sorozatunkat, melynek kapcsán olyan előadásokat hívtunk meg, melyek általában a felnőttek problémáival foglalkoznak. Az első évben a színművészeti egyetem végzős hallgatóinak előadásait láthatták, a következő évben pedig más bábszínházak és független társulatok, előadók produkcióit. Ezeket zömében pályázatokon nyert pénzből tudtuk fedezni. Sajnos ebben az évben nem nyertünk, de nézői igény alapján most is lesz egy havonta egy-egy alkalmas sorozat. Örömteli, hogy visszatérő nézőink már elvárják tőlünk ennek a projektnek a folytatását.

Hazai és nemzetközi együttműködések:

A bábszínház komoly szakmai együttműködésekkel alakított ki hazai és határon túli bábszínházakkal és más szervezetekkel. Ezen együttműködések formái:

- ⑩ Egymás előadásainak meghívásai: egyre több helyre hívják előadásainkat vendégszínházakra, valamint egyre több a megkeresés egyéb művelődési intézmények részéről is.
- ⑩ Kooperációk: több előadást hoztunk létre közösen más bábszínházakkal. Ezek lényege, hogy ugyanazt a produkciót mindkét színházban bemutatjuk saját színészeinkkel, így a létrehozás költségei (díszlet- és bábgyártás, dramaturgiai munka, zeneszerzés, szövegek megírása) feleződnek.

A már meglévő együttműködést folytattuk a japán Bungeiza Színházzal. A Héttalvó című előadással meghívást kaptunk 2016 nyarára Japánba, a négyévente megrendezésre kerülő Toyamai Nemzetközi Gyermek Művészeti Világfesztiválra, ahol 20 ország mintegy 2000 fellépője között állhattunk színpadra.

Az országok közötti kulturális kapcsolatsere fontos, melyen a jövőben is szeretnénk dolgozni. A határon túli magyar lakta területek ellátása szintén cél, előadásokat tartottunk a szlovéniai Lendván, illetve Sepsiszentgyörgyön, Temesváron, legutóbb Szatmárnémetiben. Júniusban Marosvásárhelyre, októberben Nagyváradra viszünk előadásokat. Együttműködést alakítottunk ki a veszprémi, pécsi, békéscsabai és debreceni bábszínházzal, melynek keretében díszlet és bábgyártás céljából igénybe vesszük ezen intézmények kapacitását.

Egyre több fesztiválmeghívásnak kell eleget tennünk. Ezek azért nagyon fontosak számunkra mert látjuk, hol tart a hazai és nemzetközi szakma, illetve ebben mi hol helyezkedünk el.

Fesztiválokön való részvételeink:

2014-15

- Vendégszerepelés a határon túli magyar lakta Lendván (Szélszabadító)
- a Magyarországi Bábszínházak XII. Találkozóján Kecskeméten (Szélszabadító)
- Szent György Napokon Sepsiszentgyörgyön (Szélszabadító, Ládafia)

2015-16

- Vendégszerepelés a határon túli magyar lakta Lendván (A legkisebb boszorkány, Pintyőke cirkusz, világszám)
- Meghívás a Györkőc Fesztiválra 2016 nyarára (Pintyőke cirkusz, világszám 2 ea.)
- Meghívás a Savaria Fesztiválra Szombathelyre (Lúdas Matyi 2 ea.)
- Meghívás a Bábu Fesztiválra a Budapest Bábszínházba (A legkisebb boszorkány)
- A legkisebb boszorkánnyal vettünk részt a Magyarországi Bábszínházak XIII. Találkozóján Kecskeméten

2016-17

- Meghívás a Bábu Fesztiválra a Budapest Bábszínházba (A mindentlító királylány)
- A Pötty és Piroskaland előadásokkal vettünk részt a Magyarországi Bábszínházak XIV. Találkozóján Kecskeméten
- A Héttalvó című előadással vettünk részt Toyamában a Gyermek Művészeti Világfesztiválon
- A Szépen szóló babukamadarat meghívták a Marczibányi téri Gyermekszínházi Fesztiválra
- A Pötty című előadással vettünk részt Szkopjében a Fener-Fesztiválon

2017-18

Nemzetközi Gyermekszínházi Fesztivál Szabadka)Lenka és Palkó) Fesztivál Diploma

Marczibányi téri Gyermekszínházi Szemle (Szépszóló babukamadár)
Bábu Fesztivál Budapest (A 3 emeletes mesekönyv)
Deszka Kortárs Magyar Dráma Fesztiválja Debrecen (A 3 emeletes mesekönyv)
Assitej Kaposvári Gyermekszínházi Biennálé (Pötty) Legjobb babaszínházi előadás
Üveghegy díj, valamint az off-programban a Szemenszedett mese
Békéscsabai Nemzetközi Bábfesztivál (A 3 emeletes mesekönyv) Legjobb látvány díja

2018-19

Szatmárnémeti Partiumi Napok nyitóelőadása Lúdas Matyi
Lendvai Nyári Fesztivál Pöttöm Panna
Adventi Fesztivál Lendva A fiú, akit Karácsonynak hívnak
Magyarországi Bábszínházak XV. Találkozója Kecskemét Varázskert és Lúdas Matyi
Vendéjáték Dublinban a magyar közösség meghívására Pötty és Szemenszedett mese
Marosvásárhelyi Ariel Bábszínház 70 éves jubileumi rendezvényei Pötty és Kézzelel lábbal.

Egyéb képzőművészeti események

A lépcsőfordulókban kis kiállítást rendezünk a készülő előadás bábterveiből, a díszlet makettjeiből gyerekközönségünk legnagyobb érdeklődésére. A lépcsőfordulók pihenőinél új előadásaink színes fotói köszönnek rá az érkező gyerekközönségre.

Vándorkiállítást szerveztünk régebbi bábélemlőadásaink darabjaiból, melyeket óvodákban, iskolákban időszakos kiállítás keretein belül cirkuláltatunk.

Japán fotósok képeiből rendeztünk kiállítást a Hevesi előcsarnokában.

Médiakapcsolati tevékenység

A helyi írott és elektronikus sajtóban folyamatos és rendszeres a megjelenésünk (Zalaegerszeg, Zala megyei hírlap, Zalaegerszegi 7 lap, Pannon Tükör című irodalmi folyóirat, stb.) – hírek, előzetesek, fotók jelennek meg egy-egy bábszínházi eseményről.

A premier előtti héten rendszeresen sajtótájékoztatót tartunk, ahol a meghívott helyi újságírók, rádiósok és televíziósok, az MTI képviselője a rendezőtől, igazgatótól, a produkcióban szereplő művésztől információkat kap a készülő előadásról – akár külön interjú keretében is.

Stúdióbeszélgetések, helyszíni próbafelvételekkel fűszerezett előzetesek készülnek a premier előtti produkcióról a Zalaegerszeg Televízió „Kultúrrendevű” című rovatában.

Internetes felületen megsokszorozódott a híranyag és képanyag rólunk: elég a Griff Bábszínház nevet a keresőbe beütni. Megújult honlapunkra feltöltjük a rólunk megjelent hazai

és külföldi híreket, képeket. Ezen felül aktívan jelen vagyunk a nagy közösségi portálokon.

A városi és a megyei lapokban, valamint más kisebb regionális újságban megjelenő előzetesek, beharangozók mellett előadás után bemutatóinkról rendszeresen jelennek meg jelenetfotókkal színesített kritikák, értékelések, további játszási híryanagok a bábszínház érintő eseményekről.

A Zalaegerszegen és környékén fogható helyi adások a premierek előtt híryanagokkal, stúdióbeszélgetésekkel hívják fel a figyelmet készülő előadásainkra.

Folyamatos kapcsolatot tartunk az országos internetes megjelenésű programközlő cégekkel, rendszeresen juttatunk el híryanagot hozzájuk a bábszínházi eseményekről

Előadásaink főszereplői, vendégrendezői vagy tervezői ugyanilyen rendszerességgel adnak interjút, vesznek részt stúdióbeszélgetésekben rádióban, televízióban, s jelennek meg velük riportok a nyomtatott sajtóban.

Előadásainkról háromkamerás felvételeket készítettünk és editáltatjuk DVD-re. Ezek az anyagok részben archiválás célját szolgálják, részben pedig igény szerint megtekinthetők. Ezen felvételek rövid változatai felkerülnek honlapunkra, facebook oldalunkra és a youtube-ra.

Az óvodai és iskolarendszeren belüli és azon kívüli oktatási-nevelési, művészetpedagógiai programhoz, a tantervi oktatáshoz való kapcsolódás bemutatása

A szervezett bábszínházi látogatásokon kívül az iskolákkal, óvodákkal úgy is igyekszünk kapcsolatot tartani, hogy mi jelenünk meg náluk különféle projektekkel. Ezek közül megemlíthetők az egy-két személyes, az adott játszási hely és az adott nem-színházi körülményekhez illeszkedő rövid kis előadások, melyek után lehetőség nyílik a gyermekekkel való beszélgetésre, a bábok és szereplők „kézbevitelére.” Ezekből a találkozásokból sok tapasztalat gyűjthető arra nézve, hogy a gyerekek mit appercipálnak az adott előadásból. Mik lehetnek az óvodapedagógusok meglátásai és elvárásai nevelési és pedagógiai szempontból.

A közvetlen találkozás céljából jött létre „A bábozás titkai” című foglalkoztató előadásunk, melyet az iskolákban és óvodákban tartunk. A foglalkozások improvizatív rugalmassága teszi lehetővé, hogy az aktuális korosztálynak megfelelően tudjuk alakítani. Tematikus felépítése: a bábjáték, mint színházi forma bemutatása, rövid történeti áttekintése, bábtípusok bemutatása, rövid dramatikus játék valamelyik gyermekek által ismert történetből, majd lezárásképpen közös bábkészítés különböző anyagokból.

Évad elején „bérlettoborzó akció” keretében járjuk az iskolákat és óvodákat.

Drámapedagógiai foglalkozások

Évad közben pályázati pénzből fedezett előadás-előkészítő, illetve előadás-feldolgozó drámajáték foglalkozásokat tartunk a város iskoláiban és óvodáiban – ez egyfajta kiegészítő élmény gyerekek-színészek, mert a gyerekek személyesen bekapcsolódnak, megvitatják, eljátsszák a maguk szemszögéből látott történeteket. Évadonként mintegy 25-30 alkalmat jelent, képzett drámapedagógus alkalmazásával.

Helyi és országos turisztikai célokhoz való kapcsolódás részletezése

Zalaegerszeg városfejlesztési koncepciójában szerepel, hogy egyéb kitörési pontok híján a város két irányban fejleszhető. Az egyik az idegenforgalom, mely az Aquaparkra és Termálfürdőre, a város közelében található Göcsej tájegység vonzerejére épülhet, másik pedig a régió kulturális központjának létrehozása. Ahhoz, hogy a látogatók több időt töltsenek el a városban, szükséges kulturális programok biztosítása.

Tapasztalatunk, hogy valóban nagy számban térnek be előadásainkra olyan kisgyerekes családok, akik pihenésüket, szabadságukat töltik a városban. Rendszeresen szerepeltünk a nagy, többnapos fesztiválok, az Egerszeg Fesztiválon, az Egerszegi Búcsún és a Belvárosi Szüreten, s reméljük a jövőben is lesz ránk igény.

Dél-nyugat Magyarország sok különálló tájegységgel rendelkezik, azok sokszínűségével. A Göcseji Tájegység, az Őrség, a nyugat-balatoni régió, a Balaton-felvidék egy része, de még észak-somogy is közel fekszik városunkhoz, mind-mind önálló tájrajzi, néprajzi megjelenéssel. Ezen földrajzi területek hagyományainak ápolása és továbbvitele is a bábszínház feladata. Cél, hogy az itt élő gyermekek megismerkedhessenek a közvetlenül mellettük élő múlttal és jelennel.

Gazdálkodás

A Griff Bábszínház, köszönhetően a fenntartóval kötött támogatási szerződésnek is, anyagilag kiegyensúlyozottan működik. Az állami és önkormányzati támogatás mértéke évek óta nagyjából ugyanannyi, így a működési főösszeg 130 millió forint körül alakult. Ennek a tételnek a nagyobb része a személyi juttatások, vagyis a dolgozók munkabére, béren kívüli juttatások, előadásdíjak, jubileumi jutalom, közlekedési és egyéb költségtérítések, külsős személyi juttatások. Ezek összege járulékokkal együtt mintegy 75 millió forint. A költségvetésnek tehát közel 60 %-a a dolgozók juttatásait fedezi. A maradék 40% dologi

kiadás, vagyis ezt a részt tudjuk a működésre fordítani, mely tartalmazza az előadások létrehozására fordítható összeget, illetve a működés egyéb költségeit (rezsi, beszerzések, gazdasági hivatal javadalmazása, közüzemi díjak, üzemanyag, bérleti és lízingdíjak, stb.).

A szigorúbb gazdálkodás azt eredményezte, hogy az elmúlt években éves szinten kb. 25 millió forintot tudunk közvetlenül az előadások létrehozására csoportosítani. Ebben találhatóak a rendezők, tervezők, zeneszerzők munkadíjai, illetve a bábok, díszletek, kellékek gyártási költségei. Abban, hogy viszonylag magas összeget tudunk erre a célra fordítani közrejátszott, hogy sikeresen pályáztunk a lehetséges fórumokon, így az NKA-nál és az Emberi Erőforrások Minisztériumánál, de a fenntartótól is nyertünk kisebb támogatásokat.

A bábszínház művészei képzettségi szintjének emelésével értelemszerűen annak bérszintje is emelkedett. Ennek költségvetési hatásait is ki kellett kitermelni, melyet bevételeink növelésével tudunk elérni. Első körben felülvizsgáltuk a bérletek és jegyek árát. Az előadásokra váltható jegyek ára most 1000 Ft, a bérletár 3.500 Ft. Az idei évben nem tervezzük a jegyárak emelését, de 2020 őszétől várhatóan bevételnövekedést kell indukálnunk. Természetesen figyelembe kell venni a régió anyagi és szociális viszonyait, a közönség teherviselő képességet, hiszen nem szeretnénk, ha az emelés a nézőszám csökkenésével járna.

Növekvő bevételt a tájelőadások számával tudunk még elérni. Az elmúlt évadban 100 feletti tájelőadást tartottunk. A fizetőképes kereslethez kell igazítani a tájelőadások árát is. Értelemszerűen függ a fogadó fél gyermeklétszámától. Fel kellett térképezni azokat a falvakat, ahonnan nem tudnak bejönni a színhelyre, mert anyagilag nem tudják bevállalni, vagy mert nincs annyi gyermek, hogy megérné buszt bérelni. Ilyen körzetekben összevonásokkal próbáltunk operálni, vagyis a környező kistalvokból egy nagyobb településre központosítani a gyerekeket.

Jegyár és értékesített előadások bevételein túli egyéb bevételi források

Igyekszünk kihasználni a pályázati lehetőségeket. Az NKA, valamint az EMMI pályázatainak elnyert pénzüsszegek kiegészítik a produkciókra fordítható anyagi forrásainkat.

Beadott pályázatainkat nagyon jóra értékelik, és évi több millió forint anyagi forráshoz jutunk ez által.

A városi és a város környéki vállalatokat, nagyvállalatokat is igyekszünk „megkönyékezni” szponzorálás, támogatás reményében – jelenleg nem sok sikerrel.

A társasági adó kultúrára fordítható részét minden évben sikerült teljes egészében kihasználnunk.

A saját bevételeink alakulása (ezer forintban) :

	2015	2016	2017	2018
értékesítés (jegy, bérlet, tájbevételek)	14 255	1 6931	22 299	20 005
pályázat	3 300	5 800	3 700	4 050
TAO	7 529	8 022	9 740	12 624
Kiszámlázott AFA	3 784	4 538	5 831	5 177
ÁFA visszatérítés	3 634	4 902	5 849	4 459
Egyéb bevétel	195	2 656	2 673	158
Összes működési bevétel	32 697	42 849	50 092	46 473

Gondjaink

A bábszínháznak a kornak megfelelő elhelyezése még mindig nem megoldott. Az országban működő bábszínházak nagy többsége önálló épülettel rendelkezik. Ez alól a szombathelyi és a veszprémi kivétel, de ezek is rendelkeznek kis és nagyteremmel, valamint próbateremmel. A kulturális államtitkárral, Fekete Péterrel történő legutolsó egyeztetésünk alkalmával a többi bábszínház igazgatója jelezte, hogy a zalaegerszegi bábszínház helyzete méltatlan ahhoz a munkához, melyet véghez viszünk. Ezen most talán segít, hogy sikerült egy próbatermet bérelnünk. Mégis úgy gondolom, hogy az önálló épület gondolatát nem szabad feladnunk, hiszen egy bábszínháznak nem csak előadásokból kell állni, hanem egy többfunkciós kulturális térnek kellene lennie, ahol az előadásokon felül egyéb kulturális szolgáltatásokat (kiállításokat, gyermekkoncerteket, kézműves foglalkozásokat) is tudunk nyújtani, ahová nem csak az előadások idején, hanem napközben bármikor be lehet térni.

Összes nézőszámunk, a 38.000 fő is indokolná, hogy méltó helyen tudjuk fogadni a nézőket. A jelenlegi játszóhely színházilag alkalmas, de a megközelíthetőség nehézkes, hiszen adott esetben a 4-10 éves korú gyermekeknek a lépcsőházban kell várakozniuk, nincs alkalmas előtér. Az akadálymentesítés pedig végleg megoldatlan. Otthonunkat, mely közös épület a Hevesi Sándor Színházzal felújítanák, ennek keretében mind a két színház kapna egy-egy új termet a mostani terek teljes gépészeti-technikai felújítása mellett. Sajnos ez azt jelenti, hogy a bábszínház maradna a 3. emeleten, de legalább egy teherlift és egy közönségszolgálati lift benne szerepel az előzetes elképzelésekben, mely megkönnyítené a közönség feljutását és a díszletek mozgatását. Férőhely-növelési terveink is vannak a kialakítandó helyiségekben. 50

%-os férőhelybővítés mellett az előadások számának csökkentésével mind a színészek, mind a műszak leterheltségét tudnánk csökkenteni.

A bábszínház alapításakor vásárolt két gépjármű elöregedett, szükségessé vált a cseréje, hiszen évente rengeteg pénzt kell fordítanunk a karbantartásra. Most a mikrobusz vált akut problémává, az utóbbi időben többször hagyott cserben bennünket, és ez kellemetlen, ha tájelőadásra vagy vendégszereplésre megyünk. Csak saját forrásból nem tudjuk a cserét megoldani, ezért kérelmet adtunk be a fenntartóhoz, hogy segítse vásárlásunkat. Ezúton is kérem a fenntartó önkormányzatot és a kulturális bizottságot, hogy alkalomadtán támogassa törekvésünket.

Összegzés

Elmondható, hogy az igazgatói pályázatomban szereplő feladatokat tudtuk teljesíteni. Tartalmában és kiállításában változatos előadásokat kínáltunk óvodás és kisiskoláskorú nézőinknek, azok meglegedésére. Beindítottuk a babaszínházi projektet, felnőtteknek szóló előadásokra várjuk a különleges élményekre vágyó városlakókat. Drámapedagógiai foglalkozásokkal tesszük teljesebbé a kapcsolatokat a nézőkkel. A társulat erősödik, a szakmai munka minősége javul. Kiváló bábszínházi alkotók vesznek részt a közös munkában. Munkakapcsolatokat építettünk ki a magyarországi és határon túli magyarnyelvű bábszínházakkal.

Az anyagi helyzetünk kiegyensúlyozott. A kötelező minimálbér emeléseket a fenntartó segítségével ki tudtuk gazdálkodni. Annyi összeg mindig rendelkezésre állt, hogy az előadásokat magas színvonalon létre tudjuk hozni. Rezsiköltségeinket igyekszünk minimalizálni.

Kérem a fenntartó önkormányzatot beszámolóim elfogadására.

Zalaegerszeg, 2019. május 7.

Szücs István sk.
igazgató

Beszámoló a Hevesi Sándor Színház 2019. évi pénzügyi-, szabályszerűségi-, rendszer-, informatikai- és utóellenőrzéséről

A Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Közgyűlésének 218/2018. I/2. számú határozatával jóváhagyott ellenőrzési terv szerint és az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 70. § (1) bekezdése alapján, a ZMJV Polgármesteri Hivatalának Ellenőrzési Osztálya a **Hevesi Sándor Színháznál 2019. 03. 11-től 04. 30-ig szabályszerűségi-, pénzügyi-, rendszer-, informatikai és utóellenőrzést folytatott le, a 2017. 01. 01-től 2019. 03. 31-ig tartó időszak vonatkozásában.**

Az ellenőrök a vizsgálat során értékelték, hogy a Hevesi Sándor Színháznál a szabályozottság, szabályszerűség és gazdaságosság érvényesült továbbá, hogy az intézménynél az irányítási, végrehajtási, pénzügyi, beszámolási és ellenőrzési rendszerek megfelelően működtek az elmúlt időszakban. A helyszíni ellenőrzés alkalmával szabályzatok, költségvetések, beszámolók, szerződések, megállapodások, bizonylatok, dokumentumok áttekintésére, szóbeli kérdésfeltevésre, megfigyelésre került sor.

A főbb megállapításokat a következők szerint foglalom össze:

2012. január 1.-től ZMJV Önkormányzata - a Zala Megyei Önkormányzattal közös fenntartási megállapodás megszűnését követően - önállóan biztosítja a Hevesi Sándor Színház irányítását, fenntartását és működtetését, közszolgáltatási szerződés alapján. A minősített előadó-művészeti szervezetek körének meghatározásáról szóló 5/2012. (VI. 15.) EMMI rendelet 2. sz. melléklete az önkormányzati fenntartású kiemelt minőségű színházművészeti szervezetek közé sorolta be a Hevesi Sándor Színházat, emiatt automatikusan részesül központi költségvetési támogatásban. A vizsgált időszakban a feladatellátás keretei rendelkezésre álltak. A tevékenységgel, gazdálkodással és működéssel kapcsolatos közérdekű adatokat közzétették az intézmény honlapján, az átláthatóságot biztosították.

A Hevesi Sándor Színház **működésének főbb forrásai** a költségvetési törvényben meghatározott **központi támogatásból (30%)**, pályázati úton elnyert támogatásokból, a fenntartótól kapott **önkormányzati finanszírozásból (27%)**, és **saját működési bevételből (31%) származnak.** Az előadó-művészeti törvény módosításának köszönhetően, 2010. évtől a társasági adókedvezmény terhére igénybe vehető támogatás révén az intézménynek éves szinten 50-60 millió Ft közötti (10-11%), 2010-től **2017. december 31-ig mindösszesen 484.964.000 Ft, 2018. december 31-ig további 76.798 e Ft TAO bevétele** keletkezett. A Hevesi Sándor Színháznál a vizsgált időszakban nem merült fel likviditási probléma. **2019. január elsejétől megszűnt a TAO bevétel.** Az Emberi Erőforrások Minisztériumától kapott tájékoztatás szerint (2019. április 25.-én kelt levél), várhatóan a **központi költségvetés - az éves szinten hiányzó összeget-, 78 millió Ft-ot, „többlettámogatásként”, három egyenlő részletben folyósítja a Színháznak,** a támogatói okirat kiadását követően. Az államtitkár úr az írásbeli tájékoztatásban kihangsúlyozta, hogy a támogatás folyósításának feltétele az, hogy annak forrása rendelkezésre álljon.

A 2017-2018. évi ténylegesen teljesített kiadások és bevételek, továbbá a 2019. évi eredeti költségvetés és a 2019. év I. negyedévére vonatkozó teljesítés adatai az alábbiak szerint alakultak:

adatok: ezer Ft-ban

I. Megnevezés	II. 2017. év		III. 2018. év		2019. év		
	Módosított előirányzat	Teljesítés	Módosított előirányzat	Teljesítés	Eredeti előirányzat	Teljesítés 2019. I. n.	2019. I. n. évi teljesítés az eredeti előirányzat %-ában
Intézmény összes bevétele	740472	739744	745837	735258	711043	188020	26,4%
Ebből: Működési bevétel	196345	195255	243000	229788	223505	32483	14,5%
Működési célú támogatás államháztartáson belülről	0	1800	1500	2300	0	0	-
Működési célú átvett pénzeszköz (TAO)	*89964	*88526	74964	76798	76798	0	-
Előző évi maradvány	35967	35967	15916	15916	15239	13652	89,6%

igénybevétele							
Intézményfinanszírozás	418196	418196	410457	410457	395501	141885	35,9%
Intézmény összes kiadása	740472	723828	745837	721607	711043	185365	26,1%
Ebből: Személyi jellegű kiadás	366968	361301	398104	389393	395109	101902	25,8%
Munkaadót terhelő járulékok	85902	82776	83687	82633	84251	20974	24,9%
Dologi kiadások	244701	237092	260546	246246	229683	62216	27,1%
Egyéb működési célú kiadások	2260	2260	0	0	0	0	-
Beruházás	4000	3758	3500	3335	2000	273	13,7%
Felújítás	36641	36641	0	0	0	0	-

* ebből a működési célra átvett bevételből 14 millió Ft a vállalkozótól a kazánfelújításra kapott összeg!

A Hevesi Sándor Színház összes kiadásán belül a **személyi jellegű kiadások a munkaadót terhelő járulékokkal együtt 65,5%-ot** (472026 e Ft), a **dologi kiadás (246246 e Ft) 34%-ot**, a beruházás mindössze fél százalékot képviselt 2018-ban. A 2019. évi eredeti költségvetésben a bérek aránya emelkedő tendenciát mutat (2%-kal).

A Színház 2019. évi költségvetésében a TAO bevétel - a 2018. évi tényleges adattal egyezően - 76798 e Ft-tal (10,8%-kal) szerepel. A Színház 2019. első negyedéves kiadásai időarányosan megfelelő százalékban teljesültek, a működési bevétel - a bérletek árának szeptemberi befizetését követően - jelentősen emelkedik majd.

A Hevesi Sándor Színház engedélyezett és tényleges létszámának alakulása:

Közalkalmazottak	2017. év		2018. év		2019. év	
	Engedélyezett	Tényleges	Engedélyezett	Tényleges	Engedélyezett	Tényleges
Társulati tagok	28	21	28	21	28	-
Szakalkalmazottak	11	14	11	13	11	-
Ügyviteli dolgozók	16	11	16	11	16	-
Fizikai dolgozók	72	69	72	65	72	-
Összes létszám	127	115	127	110	127	-

Az önkormányzat költségvetéséről szóló rendeletben jóváhagyott létszámkeretet nem lépték túl, sőt a tényleges létszám egyre alacsonyabb lett az évek során. A közalkalmazottakon felül rendszeresen további 7 színművész vesz részt az előadásokon.

Az előadó-művészeti munkakörben foglalkoztatottak esetében az előadó-művészeti szervezetek támogatásáról és sajátos foglalkoztatási szabályairól szóló 2008. évi XCIX törvény 29.§-a, ill. az intézménynél kialakult gyakorlat szerint, a Színház vezetése és a szerződő dolgozó közötti megállapodás kérdése az alapszolgáltatás száma (amelynek megállapításához a törvény 31. §-a határoz meg irányadó előadászámot/évadonként). Minden év március 31.-ig a Színház vezetősége írásban közli, hogy a következő évadban mely művészek munkájára tart igényt. A munkáltató ajánlatára a foglalkoztatott április 30-ig írásban nyilatkozik, ennek megfelelően készülnek el a határozott idejű szerződések.

A Színház igazgatója esetében a **2018. március 1.-től hatályos SZMSZ tartalmazza**, hogy „egy színházi évadban az igazgatói feladatok ellátása mellett maximum három darabban szerepet vállalhat, melyek közül egyiknek a rendezését is végzi”. A művészeti tevékenységre vonatkozó jogviszonyt külön szerződésben (megbízási szerződés vagy vállalkozói szerződés) kell rögzíteni”. A **2018. évi gyakorlat megfelelt az előírásnak. Az igazgató úr egy további szerepet – a kijelölt színművész betegsége miatt - a polgármester úr külön engedélyével játszott el.**

A 2018-2019. évi költségvetések készítéséhez mellékelt bértábla adatai szerint, a közalkalmazott színművészek (a „D” és „E” fizetési osztályban) a helyenként jelentős összegű munkáltatói támogatás ellenére is, alacsonyabb vagy azonos szintű besorolási bérrel rendelkeznek, mint pl. a „B” fizetési osztályba sorolt díszítők.

A Zalaegerszegi Hevesi Sándor Színház és a színházban működő szakszervezet új egységes szerkezetű Kollektív Szerződésének előírásai 2019. január 1.-én léptek hatályba. Az előző Kollektív Szerződésben rögzített juttatások szinte változatlan összetételben és összegben, némi pontosítással kerültek át az új Kollektív Szerződésbe.

A Kollektív Szerződésben meghatározott juttatásokon felül az intézmény vezetése, - a korábbi gyakorlatot folytatva - munkáltatói döntésen alapuló, havi rendszeres juttatásban részesítette a dolgozók egy részét. A határozott idő lejáratát az átsoroláson rögzítették. **A munkáltatói döntésű bérelem évi 32408 e Ft+járulékok kiadást jelent pl. a 2019. évi költségvetésben.**

A Színház működését a következő statisztikai adatok szemléltetik az elmúlt három évre vonatkozóan:

Megnevezés	2015/2016-os évad	2016/2017-es évad	2017/2018-as évad
Produkciónak száma /db/	27	21	19
Ebből vendégprodukciónak száma /db/	5	5	4
Saját produkciónak száma /db/	22	16	15
ebből előző évben bemutatott /db/	14	8	6
Székhelyi előadás /db/	219	221	218
Tájéloadások száma /db/	82	32	92
Előadások száma /db/	301	253	310
Nézők száma /fő/	75591	78792	82499

A Hevesi Színházban a saját előállítású produkciók számának csökkenő tendenciája a nagyszínházi és tájeladások számának ill. a statisztikában kimutatott nézők számának emelkedését vonta maga után. 2016. évben volt a legmagasabb a saját előállítású produkciók száma (22 db), amikor a lakásszínház, a stúdiószínház és a Tantermi deszkák program is működött. 2017-2018-ban a nagyszínházi és a tájeladások számának növekedésével bővült a nézőszám. **2018-ban az összes nézőszám 82499 fő volt, melyből a tájeladásokat 4276 fő látta. A bérletesek száma a 2018/2019.-es évadban meghaladta a 12000 főt.** A nézőszám emelkedéséhez az is hozzájárult, hogy a vidéki nézőket szervezeten, busszal szállítják a színházba, amely költségnek 50%-át a Színház fizeti ki.

Az intézmény működtetése és gazdálkodása jól szervezett és a továbbiakban ismertett kivételektől eltekintve megfelelően dokumentált volt. Az alapfeladat ellátásához szükséges személyi és tárgyi feltételeket megteremtették. Az Alapító okirat 2016. április 1.-től érvényes. **A módosított SZMSZ 2018. március 1.-én lépett hatályba.** Az intézmény a működéséhez szükséges szabályzatokkal rendelkezett, az informatikai biztonság megteremtése további szabályozást igényel. A szabályozottság terén feltárt hiányosságok nem jelentenek kockázatot a Színház gazdálkodására és elszámoltathatóságára.

Az operatív gazdálkodási jogköröket megfelelően szabályozták. A gyakorlatban a pénzügyi ellenjegyzés a színház igazgatójának megbízási szerződéseiben elmaradt. A megbízási szerződéssel közreműködők teljesítményének teljesítésigazolására kialakított rendszer további fejlesztést igényel.

A lakások bérletéről, valamint elidegenítésükről szóló Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Közgyűlésének 57/2007. (XII. 28.) önkormányzati rendelete (továbbiakban Lakásrendelet) 3. melléklete 49 darab színészlakást sorol fel, amellyel a Színház vezetése rendelkezik. Az elmúlt időszakban a Pázmány Péter utcai Színészházban 2 db lakás kialakítása történt a földszinten, amelyet a rendelet nem tartalmaz, tehát szükséges az önkormányzati rendelet kiegészítésének kezdeményezése az új lakások jellemzőivel.

2017-től a Színház vezetése - az ideiglenesen megürült lakásokba olyan bérlőket is kijelölt, akiknek a munkája nem kapcsolódott a Hevesi Sándor Színház tevékenységéhez. 2018-2019-ben az ilyen bérlők esetében a vonatkozó lakásrendelet szerinti 100%-os költségelví bérleti díjat számították fel. Célszerű lenne esetükben a kéthavi összegnél magasabb kauciót kérni, az esetleges követelések fedezetére.

A 2017. és 2018. évi beszámoló és mérleg alátámasztása szabályszerű volt, annak kivételével, hogy az előzetesen felszámított és a befizetendő - mérlegben feltüntetett - áfa összegét nem egyeztetették az analitikával (ez utólag megtörtént). Az állami költségvetésből biztosított normatív támogatás összegének felhasználásáról - az önkormányzati

támogatástól - elkülönített könyvelést kellett volna vezetni 2017-től, amely előírásnak 2019-től tesznek eleget.

Korábban a revizorok észrevételezték, hogy a személyi anyagok felülvizsgálatát el kell végezni annak érdekében, hogy közalkalmazotti jogviszonyban töltött idő alapbizonylattal dokumentált legyen. A szűrőpróbaszerűen átnézett személyi anyagok, illetve a konkrétan kifogásolt személyi dokumentumok esetében a pótlások megtörténtek. Az elmúlt két évben esedékes jubileumi jutalmakat a jogszabályi előírásoknak megfelelő időben és összegben fizették ki. A közalkalmazotti alapnyilvántartás vezetése nem teljes körű adattartalommal valósult meg, illetve a Kjt. 40. §-ában előírtak alapján a közalkalmazotti minősítés több dolgozónál elmaradt.

A leltározási eljárás előkészítése, megszervezése és a lebonyolítás dokumentálása megfelelő volt, azzal az eltéréssel, hogy a leltárívekre a műszaki eszközök azonosítóját, gyári számát több esetben nem jegyezték fel, az épülettartozékokat nem leltározták.

A színházban bemutatásra kerülő darabok díszleteihez - az anyag mennyiségre és költségre vonatkozó - előkalkulációk elkészültek, azok beépítése az utókalkuláció alkalmával kontrollálható.

Az ellenőrök ellenőrzés nyomán kialakított véleménye a vizsgált területekről, illetve folyamatokról összességében megfelelő minőségű. Az ellenőrzés „megfelelőnek” ítélt területei szinte minden tekintetben megfelelő belső kontrollokkal rendelkeznek, és minőségi teljesítményt mutatnak. **Az ellenőrzés a szabályozás, az operatív gazdálkodási szabályok betartása, a mérleg alátámasztása, a szigorú számadású nyomtatványok és elszámolási előlegek kezelése területén állapított meg gyengébb teljesítményt és fogalmazott meg intézkedést igénylő javaslatot 9 pontban, amelyből az operatív gazdálkodási szabályok alkalmazásával kapcsolatos megállapítás kiemelkedőnek minősült, míg a többi megállapítás átlagos jelentőségű volt.**

Az ellenőrzés megállapításokon alapuló javaslatainak figyelembe vételével a Hevesi Sándor Színháznak intézkedési tervkészítési kötelezettsége van. Az intézkedések végrehajtása támogatja a szabályszerű és átlátható működést és egyúttal az intézmény részére folyósított közpénzek megfelelő hasznosítását. A teljes ellenőrzési jelentés szövege az Ellenőrzési Osztályon megtekinthető. **A Hevesi Sándor Színház által elkészített intézkedési tervet a beszámoló melléklete tartalmazza.**

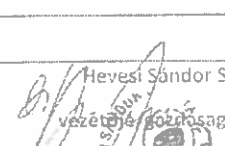

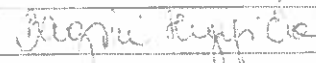
INTÉZKEDÉSI TERV

Ellenőrzési jelentés iktatószáma:	214/2019				
Ellenőrzés azonosító száma és címe:	218/2018./1/2. Hevesi Sándor Színház 2019. évi ellenőrzéséről				
Ellenőrzési jelentés kelte:	2019.05.13.				
Intézkedési terv iktatószáma:	2019-5-2				
Srsz.	Megállapítás	Javaslat	Intézkedés	Határidő	Felelős
1.	<p>Egyes szabályzatok módosítása elmaradt.</p> <p>A munkaköri leírások egy részét nem egészítették ki az operatív gazdálkodási jogositványok gyakorlására vonatkozó kitétellet.</p>	<p>Egyes szabályzatok módosítása szükséges</p> <p>A munkaköri leírások egy részének aktualizálása megvalósult a vizsgálat időszaka alatt, a többi munkaköri leírást is aktualizálni kell.</p>	<p>Szabályzatok módosítása, az ellenőrzési jegyzőkönyv megállapításainak, valamint a hatályos jogszabályoknak és munkafolyamatoknak megfelelően.</p> <p>A munkaköri leírások aktualizálása és kiegészítése, összhangba hozatala a színházban érvényes szabályzatokkal.</p>	<p>2019.12.31-ig</p> <p>2019.10.31-ig</p>	<p>Dr. Besenczi Árpád</p> <p>Szabó József</p> <p>Dr. Galamb Laura</p>
2.	<p>Az operatív feladatellátáshoz:</p> <p>- a kötelezettségvállalás pénzügyi ellenjegyzése nem történt meg az intézmény igazgatójára vonatkozó megbízási szerződések megkötésekor (Ávr. 55. § (1) bekezdés),</p>	<p>Az operatív feladatellátáshoz:</p> <p>- a kötelezettségvállalás pénzügyi ellenjegyzése, valamint annak dátumának rögzítése szükséges a megbízási szerződéseken is (Ávr. 55. § (1): „A pénzügyi ellenjegyzést a kötelezettségvállalás dokumentumán a pénzügyi ellenjegyzés dátumának és a pénzügyi ellenjegyzés tényére történő utalás megjelölésével, az arra jogosult személy aláírásával kell igazolni.”</p>	<p>A kötelezettségvállalás pénzügyi ellenjegyzése, valamint annak dátumának rögzítése kerül a megbízási szerződéseken az (Ávr. 55. § (1)-ának megfelelően: „A pénzügyi ellenjegyzést a kötelezettségvállalás dokumentumán a pénzügyi ellenjegyzés dátumának és a pénzügyi ellenjegyzés tényére történő utalás megjelölésével, az arra jogosult személy aláírásával kell igazolni.”, az igazgatóra vonatkozó megbízási szerződések esetében is.</p>	<p>mai naptól- 2019.05.23 - folyamatosan</p>	<p>Szabó József</p>

	<p>- a teljesítésigazolás szövegének a vonatkozó Ávr. 57. §-ához igazítása elmaradt.</p> <p>- a megbízási szerződések egyéni kifizetésekor a teljesítésigazolás dokumentumának számára/évére való hivatkozás - annak csoportos teljesítésigazolása miatt - elmaradt.</p>	<p>- a teljesítésigazolás szövege igazodjon az Ávr. 57. § (1) bekezdésében foglaltakhoz: „A teljesítés igazolása során ellenőrizhető okmányok alapján ellenőrizni és igazolni kell a kiadások teljesítésének jogosságát, összességét, ellenszolgáltatást is magában foglaló kötelezettségvállalás esetében - ha a kifizetés vagy annak egy része az ellenszolgáltatás teljesítését követően esedékes - annak teljesítését.”</p> <p>-A megbízási szerződések teljesítésének dokumentum számára/évére a számfeltét/kifizetés bizonylatán hivatkozni kell.</p>	<p>- A teljesítésigazolást igazoló bélyegző lenyomata az alábbiak szerint kerül módosításra: „A számlán/bizonylaton szereplő eszköz/készlet beszerzését, szolgáltatás kifogástalan teljesítését, valamint a kiadás teljesítésének jogosságát, összességét igazolom:</p> <p>A felhasználás helye és célja:.....</p> <p>Zalaegerszeg.....</p> <p>.....</p> <p>alóírás</p> <p>- A megbízási szerződések teljesítésének dokumentum számára/évére a számfeltét/kifizetés bizonylatán feltüntetésre kerül.</p>	<p>2019.07.01-ig</p> <p>mai naptól -2019.05.23 - folyamatosan</p>	<p>Szabó József</p> <p>Léhárt Beáta</p> <p>Oláhné Pézses Éva</p>
3.	<p>A 4/2013. (I. 11.) Kormányrendelet 14. mellékletében előírt adattartalomnak nem teljes mértékben felelt meg a befektetett eszközök nyilvántartása.</p> <p>Az állami hozzájárulásról az elkülönített nyilvántartást a könyvelésben nem alakították ki.</p>	<p>A 4/2013. (I. 11.) Kormányrendelet 14. mellékletében előírt adattartalomnak megfelelő nyilvántartás vezetése a befektetett eszközökről.</p> <p>Az állami normatíva elkülönített könyvelésének megvalósítása (az előadó-művészeti szervezetek támogatásának részletes szabályairól szóló 428/2016. (XII. 15.) Korm. rendelet 25. § (4) bekezdése szerint).</p>	<p>A 4/2013. (I. 11.) Kormányrendelet 14. mellékletében előírt adattartalomnak megfelelő nyilvántartás vezetése a befektetett eszközökről.</p> <p>Az állami normatíva elkülönített könyvelésének megvalósítása (az előadó-művészeti szervezetek támogatásának részletes szabályairól szóló 428/2016. (XII. 15.) Korm. rendelet 25. § (4) bekezdése szerint) megtörtént.</p>	<p>mai naptól -2019.05.23 - folyamatosan</p> <p>2019.01.01-re visszamenőleg és onnantól folyamatosan</p>	<p>Vass Zoltánné</p> <p>Némethné Andor Katalin</p>

4.	Az előzetesen felszámított levonható általános forgalmi adó, továbbá a fizetendő általános forgalmi adó főkönyvi számlák és az analitikus nyilvántartások adatai közötti egyeztetést az üzleti év mérlegfordulónapjára vonatkozóan nem végezték el.	A Számvetési tv. 69. § (2) bekezdésében előírtaknak megfelelően a főkönyvi könyvelés és az analitikus nyilvántartások adatai közötti egyeztetést az üzleti év mérlegfordulónapjára vonatkozóan el kell végezni.	A Számvetési tv. 69. § (2) bekezdésében előírtaknak megfelelően a főkönyvi könyvelés és az analitikus nyilvántartások adatai közötti egyeztetést az üzleti év mérlegfordulónapjára vonatkozóan elvégeztük.	2018.01.01-re visszamenőleg és onnét folyamatosan	Némethné Andor Katalin
5.	A leltárívekre a műszaki eszközök azonosítóját, gyári számát több esetben nem jegyezték fel, az épülettartozékokat nem leltározták. Az elkészült leltározást lezáró jegyzőkönyvet automatikusan nem készítették el 2018-ben, kérésünkre viszont pótolták a vizsgálat időszaka alatt.	A leltáríveken a műszaki eszközök azonosítóját, gyári számát fel kell tüntetni, valamint az épülettartozékok leltározásának megvalósítása szükséges. Az elkészült leltározás kiértékelésének végeredményét záró jegyzőkönyvben rögzíteni kell.	A leltáríveken a műszaki eszközök azonosítója, gyári száma új beszerzések esetén visszamenőleg folyamatosan feltüntetésre kerül, az épülettartozékok leltározása a soron következő leltározás során megtörténik. Későbbiek során a leltározást lezáró jegyzőkönyv, a leltárt követően elkészítésre kerül.	új beszerzéseknél folyamatosan a mai naptól -2019.05.23 valamint a következő leltár alkalmával, 2021.12.31-ig	Vass Zoltánné Rákosa Tibor Vass Zoltánné Rákosa Tibor
6.	Készpénzkezelés bizonylatai: - vásárlási előleggel – 2017-ben 12 alkalommal, 2018-ban 7 alkalommal - nem számoltak el határidőre (30 napon túl számoltak el).	Készpénzkezelés bizonylatai: - a vásárlási előlegekkel határidőn belül el kell számolni, vagy a nem teljesítést szankcionálni kell.	A vásárlási előlegek határidőn belüli elszámoltatásának, valamint ennek nem teljesülése esetén annak szankcionálásnak figyelemmel kísérése.	2019.06.01-től folyamatosan	Oláhné Péntes Éva
7.	A szigorú számadású nyomtatványok (nyugtatómb, készpénzes számlatomb, raktári kiadási és bevételi bizonylatok) betelt tömbjeinek a nyilvántartó részére történő visszaadása több esetben elmaradt.	Gondoskodni kell arról, hogy a dolgozók a betelt tömböket adják le a nyilvántartást vezetőnek. Szabályozni szükséges, hogy a Színház állományából távozó dolgozó számoljon el a nála lévő szigorú számadású tömbökkel, abban az esetben is, ha az még forgalomban van.	A jövőben gondoskodunk arról, hogy a dolgozók a betelt tömböket adják le a nyilvántartást vezetőnek. Szabályzatot kiegészítjük a Színház állományából távozó dolgozó kezelésére bízott szigorú számadású tömbökkel,	2019.06.01-től folyamatosan 2019.12.31-ig	Budai Istvánné Szabó József

			való elszámolási kötelezettségével.		
8.	A lakások bérletéről, valamint elidegenítésükről szóló Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Közgyűlésének 57/2007. (XII. 28.) önkormányzati rendelete (továbbiakban Lakásrendelet) 3. melléklete 49 darab színészlakást sorol fel, amellyel a Színház vezetése rendelkezik. Az elmúlt időszakban a Pázmány Péter utcai Színészházban 2 db új lakás kialakítása történt meg a földszinten, amelyet a rendelet nem tartalmaz (Pázmány P. u. 17. fsz. 3. és fsz. 4.).	A lakások bérletéről, valamint elidegenítésükről szóló Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Közgyűlésének 57/2007. (XII. 28.) önkormányzati rendelete (továbbiakban Lakásrendelet) 3. mellékletének kiegészítése az új lakások jellemzőivel.	A lakások bérletéről, valamint elidegenítésükről szóló Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Közgyűlésének 57/2007. (XII. 28.) önkormányzati rendelete (továbbiakban Lakásrendelet) 3. mellékletének kiegészítésének indítványozása az új lakások adataival.	2019.12.31-ig	Szabó József
9.	A közalkalmazotti alapszabályzat vezetése a Kjt. 83/B. § (1) bekezdés előírása szerint, illetve az intézmény közalkalmazottjainak minősítése a Kjt. 40. §-ában leírtaknak megfelelően nem történt meg maradéktalanul.	A közalkalmazotti alapszabályzat vezetését a Kjt. 83/B. § (1) bekezdés előírása szerint, illetve az intézmény közalkalmazottjainak minősítését a Kjt. 40. §-ában leírtak szerint szükséges elvégezni.	A közalkalmazotti alapszabályzat vezetését a Kjt. 83/B. § (1) bekezdés előírása szerint, pótlásra kerül, illetve az intézmény közalkalmazottjainak minősítését a Kjt. 40. §-ában leírtak szerint folyamatosan elvégezzük.	2019.06.01-től folyamatosan 2019.12.31-ig	Dr. Galamb Laura

Készítette:	Jóváhagyta:	Véleményezte:
Dátum: Zalaegerszeg, 2019. 05. 23.	Dátum: Zalaegerszeg,	Dátum: Zalaegerszeg, 2019. 05. 23.
 Hevesi Sándor Színház vezetője / igazgatója	 ZMIV Polgármesterei Hivatal címzetes főjegyzője	 <belső ellenőrzési vezető>

Beszámoló a Griff Bábszínház 2019. évi pénzügyi-, szabályszerűségi-, rendszer-, informatikai- és utóellenőrzéséről

A Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Közgyűlésének 218/2018. I/2. számú határozatával jóváhagyott ellenőrzési terv szerint és az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 70. § (1) bekezdése alapján, a ZMJV Polgármesteri Hivatalának Ellenőrzési Osztálya a **Griff Bábszínháznál** 2019. 03. 11-től 04. 30-ig **szabályszerűségi-, pénzügyi-, rendszer-, informatikai- és utóellenőrzést folytatott le, a 2016. 01. 01-től 2019. 03. 31-ig tartó időszak vonatkozásában.**

Az ellenőrök a vizsgálat során értékelték, hogy a Griff Bábszínháznál a szabályozottság, szabályszerűség és gazdaságosság érvényesült, továbbá, hogy az intézménynél az irányítási, végrehajtási, pénzügyi, beszámolási és ellenőrzési rendszerek megfelelően működtek az elmúlt időszakban. A helyszíni ellenőrzés alkalmával szabályzatok, költségvetések, beszámolók, szerződések, megállapodások, bizonylatok, dokumentumok áttekintésére, szóbeli kérdésfeltevésre, megfigyelésre került sor.

A főbb megállapításokat a következők szerint foglalom össze:

A zalaegerszegi Griff Bábszínház 2004-ben kezdte meg működését Zalaegerszeg Megyei Jogú Város és Zala Megye Közgyűlése fenntartásában. 2012-től a Bábszínházat ZMJV Önkormányzata működteti, a gazdasági ügyvitelt a Hevesi Sándor Színház gazdasági szervezete látja el.

Az intézmény 2004. évi megalakulásakor a Városi Művelődési Központ egyik terme szolgált bábszínházként, **jelenleg a Hevesi Sándor Színház épületének 3. emeletén tartják az előadásokat. Az elhelyezés nem optimális a 4-10 éves gyerekek számára, mert - előtér hiányában-, a lépcsőházban kell várakozniuk az előadás megkezdésére.** 2019-től a próbák lebonyolítására a színház közelében próbatermet bérelnek. A technikai helyiségeik kicsik, nehezen megközelíthetők, a raktárak a színháztól távol helyezkednek el.

Az intézmény társulati formában működik. **Rendszeresen részt vesznek országos és külföldi fesztiválokon, találkozókön, vendéjátékokon.** A Griff Bábszínház 2016-2018. évi tevékenységét az alábbi adatok szemléltetik:

Megnevezés	2016. év	2017. év	2018. év
Produkción szána /db/	12	12	16
Ebből :			
- saját produkció	9	6	7
- előző évben bemutatott	3	6	9
Előadás száma / db/	305	315	323
Nézők száma / fő/	33843	36330	37475
Székhelyi előadás száma /db/	202	213	175
Tájelőadások száma /db/	103	102	148

Az elmúlt három évben a Bábszínház működését tükröző statisztikai adatok szinte mindegyike növekvő tendenciát mutatott, **a produkciók száma 33%-kal, a nézők száma 11%-kal nőtt.** Zalaegerszegen a 3-10 éves korosztály létszáma 6000-7000 fő, ehhez viszonyítva a Bábszínházba járó gyerekek száma nagyon magas. Havi 1 alkalommal „*Esti mese felnőtteknek*” címmel előadást tartanak a felnőttek számára is.

A minősített előadó-művészeti szervezetek körének meghatározásáról szóló 5/2012. (VI. 15.) EMMI rendelet 2. sz. melléklete az önkormányzati fenntartású kiemelt minősítésű színházművészeti szervezetek közé sorolta be a Griff Bábszínházat, emiatt automatikusan részesül központi költségvetési támogatásban. A vizsgált időszakban a feladatellátás keretei rendelkezésre álltak. Az önkormányzat költségvetéséről szóló rendeletben jóváhagyott létszámkeretet (2016-2017-ben 18 fő 2018-tól 19 fő) nem lépték túl.

Az intézmény vagyongazdálkodásában lévő befektetett eszközök értéke az alapítástól kezdődően nagyon alacsony volt. A vizsgált időszakban a mérleg főösszege 60%-kal, 13.667 e Ft-tal csökkent, melynek **2018. 12. 31.-i értéke 9.139 e Ft volt.**

A Griff Bábszínház működésének főbb forrásai a költségvetési törvényben meghatározott központi támogatásból (33%), pályázati úton elnyert támogatásokból, a fenntartótól kapott önkormányzati finanszírozásból (25%), és saját működési bevételből (20%) származnak. Az előadó-művészeti törvény módosításának köszönhetően, 2010. évtől a társasági adókedvezmény terhére igénybe vehető támogatás révén az intézménynek éves szinten 9,5-12,6 millió Ft közötti (6,4-8,6%), **2018. december 31-ig további 12.624 e Ft TAO bevétele keletkezett. 2019. január elsejétől megszűnt a TAO bevétel.** Az Emberi Erőforrások Minisztériumától kapott tájékoztatás szerint (2019. április 25.-én kelt levél), a központi költségvetés várhatóan - az éves szinten betervezett összegnél alacsonyabb összeget-, **10,5 millió Ft-ot, „többlettámogatásként”, három egyenlő részletben** folyósít a Bábszínház részére, a támogatói okirat kiadását követően. Az államtitkár úr az írásbeli tájékoztatásban kihangsúlyozta, hogy a támogatás folyósításának feltétele az, hogy annak forrása rendelkezésre álljon.

A 2017-2018. évi ténylegesen teljesített kiadások és bevételek, továbbá a 2019. évi módosított költségvetés és a 2019. év I. negyedévére vonatkozó teljesítés adatai az alábbiak szerint alakultak: adatok:
ezer Ft-ban

Megnevezés	2017. év		2018. év		2019. I. név		2019. I. n. évi teljesítés a módosított előirányzat %-ában
	Módosított előirányzat	Teljesítés	Módosított előirányzat	Teljesítés	Módosított telőirányzat	Teljesítés 2019. I. n.	
Intézmény összes bevétele	145861	151902	150829	147006	130126	33857	26,0
Ebből: Működési bevétel	30611	36652	33595	29799	28377	5152	18,2
Működési célú támogatás államháztartáson belülről	3700	3700	4050	4050	0	0	-
Működési célú átvett pénzeszköz (TAO)	9740	9740	12651	12624	12651	0	-
Előző évi maradvány igénybevétele	19829	19829	16080	16080	6455	5125	79,4
Intézményfinanszírozás	81981	81981	84453	84453	82643	23580	28,5
Intézmény összes kiadása	145861	135822	150829	141881	130126	33450	25,7
Ebből: Személyi jellegű kiadás	59960	56486	69302	66380	65035	16987	26,1
Munkaadót terhelő járulékok	13082	12030	13410	12767	13400	3169	23,7
Dologi kiadások	71819	66549	66117	61567	50691	13155	26,0
Beruházás	1000	757	2000	1167	1000	139	

A vizsgált időszakban a befolyt bevételek a visszatervezett pénzmaradvány összegével együttesen biztosítottak fedezetet a kiadásokra. Míg 2016-ban 19.829 e Ft, 2017-ben 16.080 e Ft, **2018-ban csak 6.455 e Ft pénzmaradvánnyal tudtak kalkulálni a következő - 2019. évi - költségvetés tervezésénél, a működési bevételek (28.377 e Ft) valamint a központi és irányítószervi támogatáson (82.643 e Ft) kívül.** A Griff Bábszínház 2019. évi költségvetésében a TAO bevétel - a 2018. évi tényleges adattal közel egyezően - 12651 e Ft-tal (9,7%-kal) szerepel, amely 2151 e Ft-tal magasabb, mint az államtitkár úr levelében jelzett összeg.

A Bábszínháznál a vizsgált években a működési bevételeket alultervezték, melynek oka egyrészt, hogy a működési célú támogatás és pénzeszköz átvétel pontos összegei a költségvetés tervezésénél nem voltak ismertek, másrészt a jegy és bérlet bevételeket nehéz

megtervezni. A szolgáltatási bevétel 2017. évi kiugróan magas összege a tajvani vendégszereplésből származó 3.165 e Ft bevételnek köszönhető.

A Griff Bábszínház összes kiadásán belül a személyi jellegű kiadás a munkaadót terhelő járulékkal együtt 55,8%-ot (79147 e Ft), a dologi kiadás (61567 e Ft) 43,4%-ot, a beruházás mindösszesen 0,8%-ot képviselt 2018-ban. A 2019. évi módosított költségvetésben a bérek aránya emelkedő tendenciát mutat (4,5%-kal).

A Bábszínház 2019. évi első negyedéves kiadásai időarányosan megfelelő százalékban teljesültek, a működési bevétel - a bérletek árának szeptemberi befizetését követően - jelentősen emelkedik majd. A 2019. évi költségvetés módosítását követően a tervezett összes bevétel 130.126 e Ft lett, a 2018. évi 141.881 e Ft ténylegesen felmerült kiadással szemben. **A Bábszínház vezetésének 2019-ben még nagyobb gondot kell fordítania a költségtakarékos gazdálkodásra, ill. ügyelnie kell arra, hogy a jelenleg is alacsony mérleg főösszeg értéke tovább ne csökkenjen.**

Az intézmény működtetése és gazdálkodása jól szervezett és a továbbiakban ismertetett kivételektől eltekintve megfelelően dokumentált volt. Az alapfeladat ellátásához szükséges személyi és tárgyi feltételeket megteremtették.

A Bábszínház honlapja nem tartalmazta teljes körűen a 2011. évi CXII. törvény 1. mellékletében előírt adattartalmat. A tevékenységgel, gazdálkodással és működéssel kapcsolatos közérdekű adatokat közzé kell tenni az intézmény honlapján, az átláthatóság biztosítása érdekében.

Az operatív gazdálkodási jogkörök, különösen az igazgató helyettesítése és összeférhetlensége esetében gondosabb szabályozást igényelnek. A gyakorlatban a kötelezettségvállalás pénzügyi ellenjegyzését az Ávr. 55. § (1) bekezdésében leírtak szerint, a teljesítés igazolását az Ávr. 57. § (3) bekezdése szerint kell elvégezni. A 2016-tól előírt átláthatósági nyilatkozat szabályait alkalmazni kell a beszerzéseknél (Ávr. 50. § (1a)).

A Griff Bábszínház Alapító Okiratát ZMJV Közgyűlése a 26/2014. (III. 05.) számú határozatával 2014. április 1.-étől helyezte hatályba. A Bábszínház **Szervezeti és Működési Szabályzatát** ZMJV Közgyűlése Oktatási, Kulturális, Ifjúsági és Sport Bizottsága a 106/2017. számú határozatával hagyta jóvá és 2017. október 15.-től lépett hatályba. Az SZMSZ módosítása szükséges, mert tartalma **nem felel meg maradéktalanul az államháztartásról szóló törvény végrehajtására kiadott 368/2011. (XII. 31.) Kormányrendelet 13. § (1) bekezdésében előírtaknak.**

A Bábszínház a beszámoló-készítés rendjét meghatározó számviteli politikával és az ahhoz kapcsolódó szabályzatokkal rendelkezett. **A gazdálkodási tevékenységre vonatkozó szabályozása korlátozottan megfelelő. Egyes szabályzatok módosítása, valamint a hiányzó szabályzatok elkészítése szükséges.** Az informatikai biztonság megteremtése is további szabályozást igényel. A szabályzatok tartalma vonatkozásában feltárt hiányosságok átlagos kockázatot jelentenek a Bábszínház gazdálkodására és elszámoltathatóságára.

A jogszabály által előírt esetekben szükséges, de hiányzó közalkalmazotti minősítéseket a helyszíni ellenőrzés ideje alatt elkészítették. **A Közalkalmazotti alapnyilvántartás nem teljes mértékben felelt meg a Kjt. 5. számú mellékletében előírtaknak, az adatok pótlása szükséges.** A Griff Bábszínháznak nincs Közalkalmazotti szabályzata sem, emiatt a költségvetési szervek vezetőinek juttatásairól szóló - központilag, az önkormányzat hozzájárulásával kiadott - „*Szabályzat a közalkalmazotti vezetői juttatásokról*” szóló rendelkezés 9. c) pontjában megfogalmazott feltételnek **nem felel meg az intézmény. Ez az oka annak, hogy a vezetői szabályzatban rögzített juttatások a Bábszínház igazgatójára jogszerűen nem vonatkoztathatók.**

2013. január 1.-től a Griff Bábszínház gazdálkodással összefüggő tevékenységeit a Hevesi Sándor Színház gazdasági szervezete látja el, melyről Együttműködési, gazdálkodási-szolgáltatási megállapodást kötött a Griff Bábszínházzal a 2015. május 10.-étől a 2020. december 31.-ig terjedő időszakra. **A megállapodás több pontja módosítást igényelt, amelynek szükségességét már a 2016. évi ellenőrzés is megfogalmazta, de a**

munkamegosztási megállapodás aktualizálása azóta sem történt meg és az irányító szerv jóváhagyását sem szerezték be.

Az intézmény Ügyrendjének IV. 1. pontjának előírása szerint, költségvetést kellene készíteni a produciók előkészítéséhez és elszámolásához, amelynek a vizsgálat időpontjáig nem tettek eleget.

A felhasznált üzemanyag elszámolásának ellenőrzésekor **megállapítható volt, hogy a vásárolt üzemanyag mennyisége átlagosan 20%-kal meghaladta a norma szerint felhasználható mennyiséget.** A magas üzemanyag fogyasztás okainak kivizsgálására, megszüntetésére már a 2016. évi ellenőrzési jelentés is tartalmazott javaslatot. **A túlfogyasztást jelenleg is a gépjárművek magas életkorával és a magasabb sebesség alkalmazásával indokolták.** A Bábszínház alapításakor vásárolt két gépjármű fenntartása magas költségekkel jár, tervezik a gépjárművek cseréjét, de a fedezetet saját forrásból nem tudják biztosítani a beruházáshoz.

A 2018. évi leltározási eljárás előkészítése, megszervezése és a lebonyolítás dokumentálása megfelelő volt, azzal az eltéréssel, hogy a leltárívekre a műszaki eszközök azonosítóját, gyári számát több esetben nem jegyezték fel. Az intézmény Selejtezési szabályzatában leírtaknak megfelelően a selejtezési dokumentációhoz az eszközök selejtezését alátámasztó szakvélemények csatolása és a selejtezési jegyzéken az eszközök azonosító adatainak feltüntetése szükséges a jövőben.

A 2017. és 2018. évi beszámoló és mérleg alátámasztása szabályszerű volt, annak kivételével, hogy az előzetesen felszámított és a befizetendő - mérlegben feltüntetett - áfa összegét nem egyeztették az analitikával (ez utólag megtörtént). Az állami költségvetésből biztosított normatív támogatás összegének felhasználásáról - az önkormányzati támogatástól - elkülönített könyvelést kellett volna vezetni 2017-től, amely előírásnak 2019-től tesznek eleget.

Az ellenőrök ellenőrzés nyomán kialakított véleménye a vizsgált területekről, illetve folyamatokról összességében megfelelő minőségű. Az ellenőrzés „megfelelőnek” ítélt területei szinte minden tekintetben megfelelő belső kontrollokkal rendelkeznek, és minőségi teljesítményt mutatnak. **Az ellenőrzés a szabályozás, az operatív gazdálkodási szabályok betartása, a bizonylati rend és okmányfegyelem, a mérleg alátámasztása, a leltározás és selejtezés területeken állapított meg gyengébb teljesítményt és fogalmazott meg intézkedést igénylő javaslatot 7 pontban, amelyből az operatív gazdálkodási szabályok alkalmazásával kapcsolatos megállapítás kiemelkedőnek minősült, míg a többi megállapítás átlagos jelentőségű volt.**

Az ellenőrzési megállapításokon alapuló javaslatok figyelembevételével a Griff Bábszínháznak intézkedési tervekészítési kötelezettsége van. Az intézkedések végrehajtása támogatja a szabályszerű és átlátható működést és egyúttal az intézmény részére folyósított közpénzek megfelelő hasznosítását. A teljes ellenőrzési jelentés szövege az Ellenőrzési Osztályon megtekinthető. **A Griff Bábszínház által elkészített intézkedési tervet a beszámoló melléklete tartalmazza.**

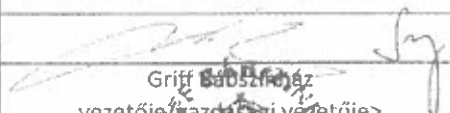
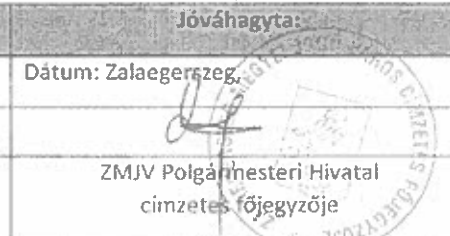
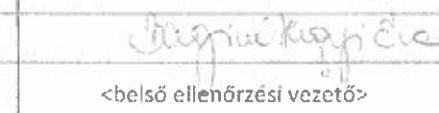
INTÉZKEDÉSI TERV

Ellenőrzési jelentés iktatószáma:	215-10/2019.				
Ellenőrzés azonosító száma és címe:	218/1/3/2018 Griff Bábszínház 2019. évi ellenőrzéséről				
Ellenőrzési jelentés kelte:	2019.05.13				
Intézkedési terv iktatószáma:	219-4-2				
Srsz.	Megállapítás	Javaslat	Intézkedés	Határidő	Felelős
1.	Az Alapító okirat, SZMSZ, Együtműködési, gazdálkodási-szolgáltatási megállapodás, a szabályzatok, munkaköri leírások módosításának elmaradása, hiányzó szabályozások.	Az Alapító okirat, az SZMSZ, együtműködési, gazdálkodási-szolgáltatási megállapodás a szabályzatok, munkaköri leírások módosítása, a hiányzó szabályzatok elkészítése.	Szabályzatok módosítása, valamint a hiányzó szabályzatok elkészítése az ellenőrzési jegyzőkönyv megállapításainak, valamint a hatályos jogszabályoknak és munkafolyamatoknak megfelelően. A munkaköri leírások kiegészítése, összhangba hozatala a színházban érvényes szabályzatokkal.	2019.12.31-ig 2019.10.31-ig	Szűcs István Szabó József Dr. Galamb Laura
2.	Az operatív feladatellátáshoz: - a kötelezettségvállalás pénzügyi ellenjegyzése nem történt meg minden esetben, - teljesítés igazoláshoz használt bélyegző szövege nem felelt meg az Ávr. 57. § (1) bekezdésében előírtaknak,	Az operatív feladatellátáshoz: - a kötelezettségvállalás pénzügyi ellenjegyzését az Ávr. 55. § (1) bekezdésében leírtak szerint el kell végezni, - a teljesítés igazoláshoz használt bélyegző szövegét az Ávr. 57. § (1) bekezdésében előírtaknak megfelelően módosítani kell,	- A kötelezettségvállalás pénzügyi ellenjegyzése minden esetben rögzítésre kerül. - A teljesítésigazolást igazoló bélyegző lenyomata az alábbiak szerint kerül módosításra: „A számlán/bizonylaton szereplő eszköz/készlet beszerzését, szolgáltatás kifogástalan teljesítését, valamint a kiadás teljesítésének jogosságát,	mai naptól - 2019.05.23 - folyamatosan 2019.07.01-ig	Szűcs István Szabó József

	<p>- az igazgató távolléte, illetve összeférhetlensége esetére nem jelölt ki helyettesítőt a kötelezettségvállalási és teljesítés igazolási jogköréhez,</p> <p>- néhány bizonylaton a teljesítés igazolás elmaradt,</p> <p>- a pénzgazdálkodási jogkör gyakorlóiról készített nyilvántartás hiányos adattartalommal vezeték.</p>	<p>- az igazgató távolléte, illetve illctve összeférhetlensége esetére helyettesítő megbízása szükséges a kötelezettségvállalás és teljesítés igazolás elvégzésére,</p> <p>- a teljesítés igazolás elvégzése az Ávr. 57. § (3) bekezdés szerint,</p> <p>- pénzgazdálkodási jogkör gyakorlóiról teljes adat tartalommal vezetett nyilvántartás (Ávr. 60. § (3)) készítése szükséges.</p>	<p><i>összepszerűségét igazolom:</i></p> <p><i>A felhasználás helye és célja:.....</i></p> <p><i>Zalaegerszeg.....</i></p> <p><i>aláírás</i></p> <p>- Az igazgató távolléte és összeférhetlensége esetére helyettesítő személy kinevezése.</p> <p>- A teljesítés igazolása minden bizonylaton rögzítésre kerül.</p> <p>- A pénzgazdálkodási jogkör gyakorlóiról készített nyilvántartás adattartalma kiegészítésre kerül</p>	<p>2019.09.01-ig</p> <p>mai naptól -2019.05.23 - folyamatosan</p> <p>2019.07.01-ig</p>	<p>Szűcs István</p> <p>Léhárt Beáta Szűcs István</p> <p>Szabó József</p>
3.	<p>Bizonylati rend és okmányfegyelem:</p> <p>- a készlet átvételét a bizonylatokon nem rögzítették,</p> <p>- az elszámolásra kiadott előlegek elszámolása több esetben meghaladta a 30 napot,</p>	<p>Bizonylati rend és okmányfegyelem:</p> <p>- a készlet átvételét a bizonylatokon a 2000. évi C törvény 167. § (1) c.) pontjának megfelelően dokumentálni kell,</p> <p>- az elszámolásra kiadott előlegek elszámolásakor a 30</p>	<p>-A készletek átvétele a szabályzatokban meghatározottak szerint a bizonylatokon rögzítésre kerül.</p>	<p>mai naptól - 2019.05.23 - folyamatosan</p> <p>mai naptól - 2019.05.23 - folyamatosan</p>	<p>Szűcs István</p> <p>Oláhné Péntes Éva</p>

	- a 2016-tól előírt átláthatósági nyilatkozat szabályait elmulasztották alkalmazni a beszerzéseknél.	napos határidő betartása szükséges, - a 2016-tól előírt átláthatósági nyilatkozat szabályait alkalmazni kell a beszerzéseknél (Ávr. 50. § (1a))	-Az elszámolásra kiadott előlegek elszámoltatása határidőre megtörténik. -Az átláthatósági nyilatkozatokat bekérjük, a jogszabálynak megfelelően.	mai naptól - 2019.05.23 folyamatosan	Szűcs István
4.	Az állami hozzájárulásról az elkülönített nyilvántartást a könyvelésben nem alakították ki.	Az állami normatíva elkülönített könyvelésének megvalósítása (az előadó-művészeti szervezetek támogatásának részletes szabályairól szóló 428/2016. (XII. 15.) Korm. rendelet 25. § (4) bekezdése szerint).	Az állami normatíva elkülönített könyvelésének megvalósítása (az előadó-művészeti szervezetek támogatásának részletes szabályairól szóló 428/2016. (XII. 15.) Korm. rendelet 25. § (4) bekezdése szerint) megtörtént.	2019.01.01-re visszamenőleg és onnét folyamatosan	Némethné Andor Katalin
5.	A kötelezően közzeendő adatok nyilvánosságra hozatalának szabályozása elmaradt. A Bábszínház honlapja nem tartalmazza teljes körűen a 2011. évi CXII. törvény 1. mellékletben előírt adattartalmat.	A közérdekű adatok megismerésére irányuló igények teljesítésének rendjéről szóló szabályzatot a kötelezően közzeendő adatok nyilvánosságra hozatalának rendjével ki kell egészíteni az Ávr. 13. § (2) bekezdés h) pont) és az Infotv. 29-30. §, 35. § előírtaknak megfelelően.	-A 2011. évi CXII. törvény szerinti szabályozás elkészítése és -annak megfelelően előírt adattartalom hozzáférhetővé tétele a színház honlapján.	2019.07.31-ig	Szabó József Szűcs István

6.	Az előzetesen felszámított levonható általános forgalmi adó és fizetendő általános forgalmi adó főkönyvi számlák és az analitikus nyilvántartások adatai közötti egyeztetést az üzleti év mérlegfordulónapjára vonatkozóan nem végezték el.	A Számviteli tv. 69. § (2) bekezdésében előírtaknak megfelelően a főkönyvi könyvelés és az analitikus nyilvántartások adatai közötti egyeztetést az üzleti év mérlegfordulónapjára vonatkozóan el kell végeznie.	A Számviteli tv. 69. § (2) bekezdésében előírtaknak megfelelően a főkönyvi könyvelés és az analitikus nyilvántartások adatai közötti egyeztetést az üzleti év mérlegfordulónapjára vonatkozóan elvégeztük.	2018.01.01-re visszamenőleg és onnét folyamatosan	Némethné Andor Katalin
7.	A műszaki eszközök selejtezéséhez szakvéleményt nem csatoltak, az eszközök azonosító adatait a selejtezési jegyzéken nem rögzítették. A leltáríveken több eszköz esetében nem rögzítették az eszköz azonosító adatait.	Az intézmény <i>Selejtezési szabályzatának</i> megfelelően a selejtezési dokumentációhoz az eszközök selejtezését alátámasztó szakvélemények csatolása és a selejtezési jegyzéken az eszközök azonosító adatainak feltüntetése szükséges. Az intézmény <i>Leltározási szabályzatának</i> megfelelően a leltáríveken az eszközök azonosító adatainak rögzítése szükséges.	A jövőben a selejtezésre kerülő műszaki eszközökről előzetesen beszerezünk egy szakértő által kiállított szakvéleményt, valamint a selejtezési jegyzéken feltüntetjük a selejtezni kívánt eszköz azonosító adatait. A leltáríveken rögzítésre kerülnek az eszközök azonosító adatai.	mai naptól -019.05. 23- folyamatosan a soron következő leltár alkalmazásával, 2021.12.31-ig	Szűcs István Szűcs István

Készítette:	Jóváhagyta:	Véleményezte:
Dátum: Zalaegerszeg, 2019.05.23	Dátum: Zalaegerszeg,	Dátum: Zalaegerszeg, 2019.05.23
		
Griff István vezetője / gazdasági vezetője	ZMJV Polgármesteri Hivatal címzetes főjegyzője	<belső ellenőrzési vezető>

